

«Норуот
күүһэ —
көмүөл
күүһэ!»

ЭНГСИЭЛИ

2016 сыл
Тохсунньу
23 күнэ
Субуота
№5-6 (10402)

12+

1935 сыл алтынны 5
күнгүр төрүттэммитэ

Нам улуунун хаһыата

1996, 2005, 2009 сылларга
«Сыл бастыг хаһыата»

Ил Түмэн мунньабыттан

ТЕХНИЧЕСКЭЙ ИДЭЛЭРИ БАҢЫЛЫАҒЫН!

Мэнэ Хаҥалас улуунун Алдараа Бэстээх транспортнай техникумугар Саха сириг территориятыгар үлэли турар промышленнай тэрилтэлэргэ үлэ ресурстарыгар көбүлүүр уонна бөбүргөтөр бопсурооска Ил Түмэн государственной мунньабын аһаас истигитэ буолла. Ааспыт сыл бүтүүтэ итинник хабааннаах мунньах Мирнэй куоракка буолбут эбит. Мунньахха Ил Түмэн председателин бастакы солбуйааччы А.А. Добрянцев, депутаттар, республикатааҕы министрстволар уонна ведомстволар салайааччылары, промышленнай тэрилтэлэр, үөрэх кыһаларын бэрэстэбииттэлэрэ, муниципальной тэриллиилэр баһылыктара кыттыны ыллылар. Эдэр көлүнэнни промышленнай тэрилтэҕэ туһалаах, сыһыаннаах буоларыгар, техническэй идэни баһылырыгар

сөптөөхтүк үөрэтэллэригэр, иттэллэригэр улахан сорук туруоруохтаахпыт диир этилэр. Онон сибээстээн профориентационнай үлэлэри улуустарга, нэһиликтэргэ киэн далааһыннаахтык ытыахха наада. Араас промышленнай тэрилтэлэргэ илдьэ сылдьан хайдах быһыылаахтык үлэлиллэрин илэ харахтарынан көрөллөрүгэр экскурсия тэрийиэхтээхтэрин ыйдылар. Сэлиэннэлэргэ промышленнай оройуоннары кытта тэннээтэххэ, үлэтэ суох буолуу таһыма үрдүгүн, ол инниттэн тыа хаһаайыстыбатынан дьарыктаннааччылартан уратылары промышленнай оройуоннарга ытан үлэлэтиэххэ диир мунньах кыттыылаахтара бэлиэтэтиллэр.

А. СОЗОНОВА
(Хаартыска Ил Түмэн сайтыттан)

«Босхо гектар» тула
кэпсэтиилэр

Сир бопсуроһун тула «Дальневосточной гектар» сокуона үлэҕэ кириэринэн сибээстээн билигин барыбытын туохтааҕар да долгутарын бары өйдүүбүт. Ол курдук, Хатырык нэһилигин баһылыгын көрдөһүүтүнэн «Реал право» ХЭТ кадастровой инженерэ Егор Протопопов Хатырыкка кэлэн олохтоохтор сирин бас билигэ докумуоннарын кадастровой каартаҕа киллэрэр үлэни саҕалаата.

Бастакы күн 60-ча киһи кэлбиттэн 40-чата харчылаах буоланнар тутта төлөөн бу каартаҕа сирдэрин-уоттарын докумуоннарын ситэн киллэттэрдилэр. Сорох дьон харчылары суох бу-

Айылҕа — алаһа дьиэбит

Өбүгэлэрбит булт сирин-туомун толору тутуһан, сөп буолалларынан, барытын имири эспэксэ бултууллар. Онтон билигин саа-саадах тупсан, техника сайдан кыһыннары-сайыннары ойууру, алаастары тоуута-хайыта сүүрдэ сылдьан харахтарыгар көстүбүт көтөрү-

СИРБИТ КААРТАҒА ТОҕО КӨСТҮБЭТИЙ?

лан кэлин онгорторуох буолан тарҕастылар. Биир учаастак сирин онгорторууга 3500 солк. төлөнүөхтээх. Онуоха сорохтор сирдэригэр кадастровой паспорттаах, регистрацияла-бытттарын туһунан сибидиэтэлистибэлээх эрээри бу сирдэрэ-уоттара кадастровой каартаҕа тоҕо кирибэтэбин билиэхтэрин баҕараллар. Хайдах эрэ хос-хос төлөөһүн курдук өйдөбүл үөскүүр.

Бу ыйытыкка ким сөптөөх эппиэт биэриэбэй?

Альбина КУЛИЧКИНА,
Хатырык сэл.

латыгар Булт хаһаайыстыбатын республикатааҕы департаменын Нам улуунугар государственной инспектора С.И. Эверстов, «Байнайт» булчуттар түмсүү председатели, Нам улуунун общественной инспектордарын салайааччы И.А. Уваровский, ЛРР ММО МВД «Намский» старшай инспектора Н.В. Потапов, общес-

тыам ыйын 1 күнүттэн 3 күнүгэр диэри (бу сааскы булт көңүлэ уларыйбат) көңүллүүргө диир этилэр киридилэр.

Бөрөлөр сорох нэһиликтэр аттыларынан биллэн эрэллэрин, сылгыларын чуннабытттарын туһунан бэлиэтэтиллэр. Онон нэһилик баһылыктара, булчуттара бөрө суолун ханан көрбүттэрин,

КӨТӨРҮ-СҮҮРЭРИ ХАРЫСТЫЫР ЫТЫК ИЭСПИТ

сүүрэри барытын сирэ суох сотон ылаллара баар суол. Ону таһынан, ойуур баһаардара тураннар бултанар кыыллар ыраах ырыдарынан тэлиһийэ бараллар.

Бэйэбит сирбитигэр-уоппутугар, булпутугар-алпытыгар ытыктабыллаах, харыстабыллаах сыһыаммытын төннөрүөхпүтүн наада. Хас бириди бултанар көрүнгүри туһанаарга быраап ылбыт хаһаайыттар бэйэлэрин учаастактарыгар бэрээдэги кытаанактык тутуһуохтаахтар уонна тутуһалларын ирдээхтээхтэр. Хас бириди олохтоох киһи манна сыһыанын уларгытара наада.

Манан сээттэрэн, ааспыт нэдиэлэ бүтэһик күнгүр улуус дьаһалтатын мунньахтыыр саа-

твеннай инспектордар, айылҕа харыстабылын, ойуур хаһаайыстыбатын үлэһиттэрэ, нэһилик баһылыктара, булчуттар уо.да. бултааһын, булт көңүлүн туһунан санааларын атастастылар. Мунньабы тыа хаһаайыстыбатын управлениетын начальнигы солбуйааччы, «Аграрнай партия» Нам улуунунааҕы салаатын председатели П.П. Окоемов илээн-саҕалаан ытыкта. Кэпсэти түмүгүнэн тайабы бултууру (туртаһы уонна мас көтөрүн киллэрэн туран) балаҕан ыйын 20 күнүттэн сэттинни 1 күнүгэр диэри көнүллүөххэ сөбүн ыйдылар. Саас мас көтөрдүүрү, кустуурга электроманого туһаныны боборго, эһиилги сылга кустууру ыам ыйын 10 күнүттэн 20 күнүгэр диэри, онтон хаастыыры

ханна сылдылларын биллэхтэринэ тутатына, кистээбэккэ, таах хаалларан кэбиспэксэ биллэрэ охсоллорун санаттылар. Ол ийин бөрөнү бултуурга оперативнай штаб үлэтин сэргүүрүөххэ диир санааҕа кэллилэр.

С. АРГУНОВ

УЛУУСПУТ ОЛОХТООХТОРО!

Тохсунньу 23 күнгүр, субуота, күнүс 14 ч. Нам с. «Сардаҕа» кинотеатрага Саха республикатын Ил Дархана Е.А. Борисов нэһилиэнньэни кытта көрсүһүүтэ буолар. Манна кэлэн олох бары салааларыгар санаабытын атастаһаргытыгар, этиилэргитин киллэрэргитигэр ынгырабыт.

Улуус дьаһалтата

Улуус нэһиликтэригэр

Хамаҕатта нэһиликэ үүмүт сылга үктэнэн баран биир чабылхай ситиһилиннэ. «Спорт уонна культура – тыа сиригэр» диир Улуу Кыайы 70 сылыгар аһааһыт IV республикатааҕы фестиваль түмүктүүр түһүмэҕэ тохсунньу 15-17 күннэригэр киин куораттыгар буолан ааста. Манна икки бөлөҕүнэн, ол эбэтэр улахан уонна кыра нэһиликтэр икки ардыларыгар зона кыайылаахтара буолбуттар түмсэн республикаҕа бастыыр ийин күөн көрүстүлэр.

Ол курдук, бастакы бөлөххө Горнайтан Одуну, Мэнэ Хаҥаластан Дьаҥхаада уонна Намтан Хамаҕатта нэһиликтэрэ спорт 10 көрүнгүр, уус-уран самодетельность көрүүтүгэр, спорт уонна культура үлэтин көрдөрөр быыстапкаҕа, тыа хаһаайыстыбатын көрдөрүүлэригэр, «Бастыг дьыэ хаһаайката» куонкурууска бэйэлэрин көмүскээтилэр. Күрэхтэһии бастакы күнгүр волейболга, баскетболга, мини-футболга, гиирэ анһытыгыгар, фитнес-аэробикаҕа, остуол тенниһигэр, саахымакка, дуобакка кириһиллэр хас да объектын (СХТ, ДЮСШ-1, ДЮСШ-4, «Модун» СК, РШШЦ) буолдулар.

Бу күн дуобакка – 3-с, тенниске, аэробикаҕа, баскетболга – 2-с, саахымакка, волейболга, мини-футболга, гиирэ 1-кы миэстэлэри ылан нэһилик спор-

ХАМАҒАТТА КЫАХТААБЫН ДАКААСТААТА

тсменнара кыахтаахтарын көрдөрдүлэр. Ону таһынан «Тыгын Дархан» ресторанта буолбут «Бастыг дьыэ хаһаайката» куонкурууска Е.М. Шапошников аатынан орто оскуола ИЗО, черчение

учууттала Бурнашева Татьяна Ильична дьыэ кэргэнинэн кытынна. Татьяна Ильична дьонуну кытта республика биллиилээх асчыта Тарбахов И.И. салайааччылаах дьүүллүүр сүбэ

үрдүк сыанабылын ылан кыайылаабынан табыста.

Иккис күн күрэхтэһээччилэр буулдьанан ытыгыга – 1-кы, хабылыкка, хаамыскаҕа – 3-с миэстэлэри сурунулар. А.Е. Кулаковскай аатынан дыбарыска сарсыардаттан нэһиликкэ физическэй культура уонна спортивнай-маассабай үлэни көрдөрөр быыстапка тэрилиннэ. Манна нэһилик дьаһалтата 18 баннери онотторон, тэрилтэ салайааччыларын, общественноһы кытыннаран ирдэбил быһыытын үлэлэрин толору көрдөрөн, көмүскээн бастыг үлэлээһинэн ааттанан кыайылаах буоллулар. Тыа хаһаайыстыбатын министрствотын дьыэтигэр тыа хаһаайыстыбатын көрдөрүүлэрин сыаналааһын туспа тэрилиннэ. Манна Дьаҥхаада, Одуну нэһиликтэрэ инники табыстылар. Уус-уран самодетельноһы көрүү түмүгүнэн кыайы хамаҕатталарга буолла.

Тыһааннаах күрэхтэһиилэри (5 хайысханан) түмүктүүр үөрүүлээх тэрээһин А.Е. Кулаковскай аатынан «Доҕордоһуу дьыэтигэр» ытытыллына. Бу дьоро киһэ фестиваль лауреаттара кыттылаах улахан концерт буолла, бастыг үлэлээх нэһиликтэри чыстээһин ытытылына. Республикааҕы фестиваль түмүгүнэн улахан нэһиликтэр бөлөхтөрүгэр барыта 66 бааллаах Хамаҕатта нэһиликэ кыайылаабынан ааттанна, барыта 5

кубогы тутта уонна 500 тыһыыҥча суумалаах сертификатынан наҕараадаланна. Горнай улуунуттан Одуну (62 баал) иккис, Мэнэ Хаҥаластан Дьаҥхаада (61 баал) үһүс бириистээх миэстэлэри ылан, 300, 200 тыһыыҥча суумалаах сертификаты туттулар.

Ити курдук, Хамаҕатта дьон-сэргэтэ түмсүүлээхтэрин көрдөрүлэр, эрэллээхтик кыайдылар. Барыта түөртэ ытытылыбыт фестивалга иккис төгүлүн кыттан бастаатылар. Манна баһылык Максимов И.Н., киһи солбуйааччыта Олесов К.А., Н.П. Габышев аатынан «Эрчим» СК директора Павлов Г.Н., «Түһүлгэ» сыһыанан киһини директора Харитонова А.А. сатабыллаах дьаһалтара, дьону түмэр дьовуурдара быһаарар оруоллаах. Бу кэмнэргэ Хамаҕатта дьон кыралаһын-улаханньын фестиваль хаамытын кыраабытык кэтээн, дууһаларын ыалдьан күөс-көмө буолбуттара олус үөрүүлээх, икки тур туһуры бары кыалларынан көмөлөһөн нэһилик аата ааттанарыгар бөбө тирэх буолдулар.

Бу улахан фестиваль СР культураҕа уонна духуобунай сайдыыга министрствота, СР спорка министрствота, СР тыа хаһаайыстыбатыгар уонна асуул политикалыгар министрствота тэрийиитэринэн уонна көбүлээһинэринэн буолла.

М.Г. ВИНУКUROVA,
Хамаҕатта

Ким да умнуллубат, туох да умнуллубат

Семенов Григорий Егорович Нам оройуонун Хамафатта нэһилиэгэр орто бааһынай кэргэнигэр 1905 сыллаахха тохсунньу 1 күнүгэр төрөөбүтэ. Оскуолаҕа үөрэмтэтэҕэ. 1932 сыллаахха Алдан Кыһыл көмүһүн промышленноһыгар баран икки сыл үлэлээн кэлбитэ. «Тыраканда» диэн сана бириискэҕэ тийээн үлэлээбитэ. Онтон дойдутугар кэлэн 1934 сылтан колхозка киирбитэ. Ол кэмгэ Куһаҥан Ылал (билигин Хатын Арыы) нэһилиэгин сэбиэтигэр депутатынан талыллан хас да быыбардарга чилиэн сэбиэт быһытынан үлэлээбитэ. «Кыһыл эбэ» диэн колхозка председателинэн үлэлээбитэ. Онтон 1941 сыллаахха ити колхоз «Кыһыл Ынахсыт», кэлин «Карл Маркс» колхоз буола улааппыта.

1942 сыллаахха бэс ыйыгар армияҕа ыҥырыллан барбыта. Челябинскайга кыратык үөрэнэн баран, Ржев (Калининскай уобалас) туһаайытынан фронҥа

КИЭН ТУТТАР ВЕТЕРАММЫТ

кирибитэ. Онно үс саха киһитэ баара. Нам дьоно байыаннай оскуоланы бүтэрбит Жирков Иннокентий отделение командирыта этэ уонна учуутал Свинобоев Игнат баара. Үһүс киһинэн бэйэтин колхозун киһитэ Сокольников Николай бааллара. Ити дьон соторо фронҥа өлбүттэрэ. Табаарыстара өлүүлэрин илэ хараһынан көрөн, доҕор аһытын-кутурҕаны билбитэ. Онтон атын ротаҕа баран сэриилэспитэ, онно саха суох этэ. Биир күн иккитэ бастаан оскуолка тобукка түспүтэ, онтон сыыллан тахсан истэҕинэ өтүккэ буулдыа табан, окуолаҕа хонон хаан бөҕө баран, күүһэ эстэн сыттаҕына икки киһи сүгэн таһааран санчааска илпиттэрэ. Онтон операция онорон ойуур иһигэр түөрт хоннордулар, онно элбэх бааһырыт киһи баара,

онтон суол онорон Иваново куоракка госпитальга эмтээбиттэрэ. Барыта эмкэ 8 ый 10 хонук сыппыта. Дойдутугар 1943 сыл сайын эргиллэн кэлбитэ, 2 гр. инбэлиит буолан.

Дьэ, ити курдук айаннаан дойдутугар кэлэн колхозка биригэдьириэн үлэлээн барбыта. Онно түөрт сыл биригэдьиридэбитэ, кэлин арааньбатынан кыайан сылдыбыт буолан бостуугунан өр үлэлээбитэ.

Сэриигэ сылдыбытыгар Кыһыл Сулус уордьан, «Германияны Кыайыи иһин», сэрии сылларыгар «Килбиэннээх үлэтин иһин» уонна Кыайыи буолбуту 20 сыллаах юбилейнай мэтээлинэн наҕараадаламмыта. Үлэҕэ элбэх грамоталары, дипломнары биэрбиттэрэ.

«Хатын Арыы нэһилиэк» МТ дьаһалтатын архивыттан

Спорт — дьулуур, спорт — тулуур

Үүммүт сыл тохсунньу 4 күнүгэр КСК-ҕа 2003-2004 с.т., 2005- 2006 с.т. оҕолорго мини-футболга Тымныы Кыһын оҕоньор бириһигэр күрэхтэһии буолан ааста. Барыта 6 хамаанда, 48 оҕо кытынна. I Хомустаахтан икки хамаанда кытынна, футбол уйата буолбут Хамафатта, Хатын Арыы курдук улахан оскуола-лартан хамаанда суох. Кэлбит хамаандалар сүрдээх күүстээх ооньууну көрдөрдүлөр. Пенальти тэбиинэн ким инникитэ тахсарын быһаарыстылар.

Улахаттар бөлөхтөрүгэр 4 хамаанда оонньообуттунан: Нам 1 №-дээх орто оскуола — I м., гимназия — II м., I Хомустаах орто оскуола — III м. Кыраларга 2 хамаанда кыттыбытынан: I Хомустаах орто оскуола — I м., Нам начальнай оскуола — II м. Кыайыт хамаандалар бары мэтээллэринэн, грамоталарынан наҕараадаланнылар.

та 8 толору састааптаах хамаанда кэлэн кытынна. Хатырыктан «Атамай» (Парниковтар дьэиэ кэргэттэрэ), Хатын Арыыттан «Өркөн» (Тимофеевтар), «Дохсун» (Соловьевтар), Ленскэй нэһиликтэн «Дьулурҕан» (Поповтар), «Таастаах» (Кривошапкинар), Николайкайтан «Эрэл» (Эверстовтар), I Хомустаахтан «Күүстээхтэр», Хамафаттаттан «Эрчим» (Находкиннар). Бу 8 хамаанда 2 бөлөххө хайдан оонньоотулар, бөлөхтөрүттэн I-II миэстэлэри ылбыттар финалга табыстылар.

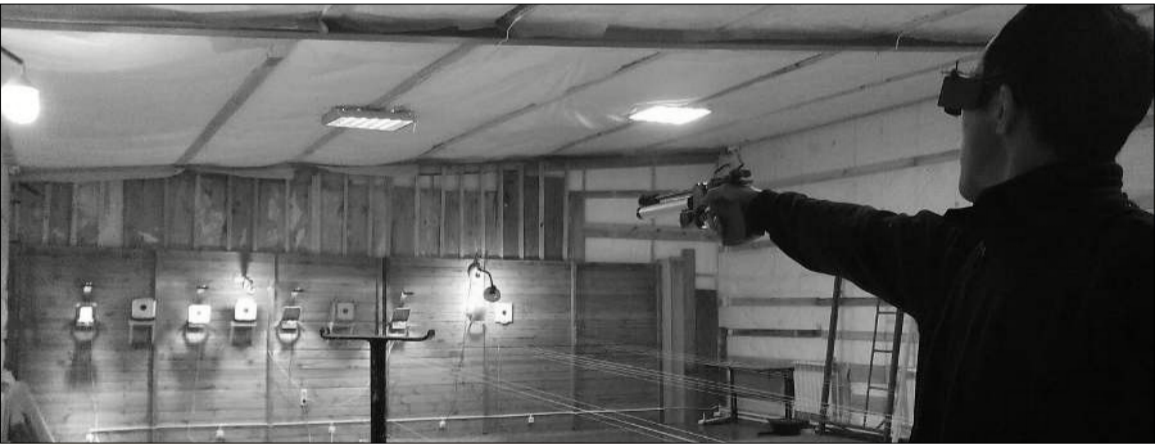
«А» бөлөххө: «Дохсун», «Таастаах», «Дьулурҕан», «Өркөн». «Б»: «Күүстээхтэр», «Эрэл», «Атамай», «Эрчим». «А» бөлөхтөн финалга бастакынан «Өркөн», иккиннинэн «Дохсун» табыстылар. «Б» бөлөхтөн бастакынан «Күүстээхтэр», иккиннинэн «Эрчим» табыстылар. Бөлөхтөрүнэн «Эрчим», «Дохсун» иккиннинэн тахсаннар, үһүс миэстэни билдэастылар. Бу кириһиигэ 2:1

рын туһугар сүбэлэрин холбоон, биир уопсай тылы булан гараж анарыгар тиер аһылынна. Тиер аһылыгытыгар ытыы үс көрүнгөр күрэхтэһии ытылынна. Барыта 13 кыраҕы харахтаах, мин чулуубун диэбит эр бэртэрэ кыттыбыттарыттан, миэстэҕэ тигистилэр: Охлопков Афанасий (II Хомустаах) — I м., Трапезников Александр (Ленскэй нэһилиэк) — II м., Карпов Манкрин (Салбан) — III м.

Улуус олохтоохторугар, төрөппүттэргэ, ытыыны сэнээрэччилэргэ этиэхпит этэ: дьарыктанарга дьэиэ-уот, база баар буолла, тренердэр бааллар. Улахан дьонго С.И. Эверстов, оҕолорго В.С. Эверстов, К.А. Эверстова. Оҕолор дьарыкка 10 саастарыттан сылдыахтарын сөп. Онон ким дьарыктаныан бадалаах бу ааттамыт тренердэри кытта билсэн, расписаниеһытын чуолкайдан кэлин, дьарыктанын.

***

ТИИР АҢЫЛЫННА

Ону таһынан анал бириһитэринэн наҕараадаланьылар: улахан бөлөххө - «Лучший нападающий» - Новгородов Алеша (I Хомустаах), «Лучший защитник» - Аргунов Игорь (Нам 1 №-дээх орто оскуола), «Лучший игрок» - Старостин Арслан (Нам 1 №-дээх орто оскуола), «Лучший вратарь» - Неустроев Айхал (гимназия), «Лучший бомбардир» - Олесов Денис (гимназия); кыра бөлөххө - «Лучший нападающий» - Попов Эдик (Нам начальнай оскуола), «Лучший защитник» - Никонов Уйгун (Нам начальнай оскуола), «Лучший игрок» - Дьяковская Эрчим (Нам начальнай оскуола), «Лучший вратарь» - Кириллин Максимелиан (I Хомустаах), «Лучший бомбардир» - Степанов Артур (I Хомустаах).

Тохсунньу 8 күнүгэр КСК-ҕа Саҥа сыл бириһигэр дьэиэ кэргэттэр икки ардыларыгар волейболга күрэхтэһии буолан ааста. Балаһыаньна быһытынан 4 эр киһи, 4 кэрэ анар кытыннылар. Өрөбүлү өрөбүл диэбэккэ, бары-

ахсаанынан «Эрчим» хамаанда кыайан, мэтээл, грамота ыллылар. Хас биридди хамаанда киһитэ анал бириһинэн наҕараадаланьылар.

Бөлөхтөрүнэн бастакынан тахсыбыттар I, II миэстэни билдэастылар. «А» бөлөхтөн «Өркөн», «Б» бөлөхтөн «Күүстээхтэр». Манна 2:0 ахсаанынан «Өркөн» хамаанда кыайда. Күрэхтэһии түмүгүнэн: I м. - «Өркөн» (Тимофеевтар), II м. - «Күүстээхтэр» (Охлопковтар), III м. - «Эрчим» (Находкиннар) ыллылар.

***

Тохсунньу 9 күнүгэр Ленскэй нэһилиэк КСК-тын таһыгар «Тиер аһылынна. Тиергэ пневматика саанан, пневматика бэстилиэтинэн, электроннай бэстилиэтинэн ытыгы бары стандартка барытыгар эппиэттэһэр 4 туруоруу, сырдык, сылаас, дьарыктанарга аналаах объект баар буолла. Ытыгыга тренер С.И. Эверстов, КСК директора С.П. Ядрихинскай.

Улууска ытыгы спорда сайда-

Бу саҥа үүммүт сылга кылгас кэм иһигэр олус элбэх күрэхтэһии буолла. Республика өттүттэн саҥа кыраҕы буоллаахха, тохсунньу 4-8 күннэригэр Дьокуускай куоракка 2002-2003 с.т. уолаттарга боксаҕа СССР МСМК Николай Жирков аатыгар республикатааһы күрэх буолан ааста.

Күрэхтэһиигэ 10 улуус, 3 куорат, барыта 85 боксер, Нам улуунуттан 8 боксер оҕолор кытыннылар. Мантан 6 оҕото кыайыы өрөгөйүн билэн, түөстэригэр мэтээл иилинэн кэллилэр. 32,5 кг Дмитрий Ваня (Хамафатта оск.) - I м. (тр. Г.Е. Терентьев), 32,5 кг Осипов Дима (Нам 1 №-дээх оск.) - II м. (тр. Н.Ф. Соловьев), 38,5 кг Колесов Тимур (Нам 1 №-дээх оск.) - II м. (тр. Н.К. Соловьев), 40 кг Новгородов Виктор (Нам 2 №-дээх оск.) - I м. (тр. В.В. Кутуков), 43 кг Петров Дьулусхан (Үөдэй оск.) - III м. (тр. А.М. Овчинников), 70 кг Сергеев Антон (Нам 2 №-дээх оск.) - II м. (тр. В.В. Кутуков).

И. УВАРОВСКАЯ — КҮРҮЛГЭН

Үтүө сонуннар тиһиктэрэ

МОСКВА КҮҮТЭР

II Хомустаах орто оскуола «Начинающий фермер» диэн Бүтүн Россиятаағы конкурс республикатаағы этабын кыайылааһынан таһыста уонна Москваҕа түмүктүүр түһүмэххэ республика интэриэһин туруулаһыа. Бу республикатаағы этапка уопсайа 16 хамаанда кыттыыны ылбыт, ол иһигэр Ханалас улуунуттан 6, Чурапчыттан, Мэнгэ Хангаластан 2-лии, Тулагыттан, Тааттаттан, Амнаттан, Үөһээ Бүлүүттэн, Томпоттон, Намтан 1-дии оскуола хамаандалара. Онон II Хомустаах орто оскуолатын коллективын дьонуннаах кыайылааһынан эзэрдэлибит!

Бэйэ информ.

Үтүө киһи аата үйэлэргэ умнуллубат

САТАБЫЛЛААХ, ХОРСУН САЛАЙААЧЧЫ

Тохсунньу 19 күнүгэр Намнаағы педагогической колледж акавтовай саалатыгар киэн туттар биер дойдулаахпыт, уһулуучулаах государтынай уонна политическай деятель Илья Егорович Винокуров төрөөбүтэ 120 сылын бэлиэтиир үөрүүлээх тэрээһин буолла.

Илья Егорович олоҕун, үлэтин туһунан сүрүн дакылааты «Нам улууна» МТ баһылыга А.П. Атласов, хос дакылааты Хотугулуу-Илинги норуоттар тылларын уонна культураларын институтун кафедратын доцена, и.н.к., «Нам улуунун Ытык киһитэ» П.А. Слепцов онордулар.

Салгыы И.Е. Винокуров Саха сиригэр сэбиэскэй былааһы олохтоһунна, революция кыайытын гражданскай сэриигэ көмүскээһингэ, Аҕа дойдуга Улуу сэриитин сылларыгар Саха сирин дьонун хоргуйууттан быһааһынна, норуоту үөрэхтэһингэ, доруобуйа харыстабылыгар, сэрии кэнниттэн алдыаммыт-кэһэммит дойдуну чөл түһэриигэ коммунист, салайааччы быһытынан норуотун туһун өрө тутан чииһинэйдик, хорсундук, кэскиллээхтик,

далааһыннаахтык үлэлээбитин туһунан ахтылары, иһитинэриилэри уонна эзэрдэлэри үбүлүүйү тэрийэр республикатаағы комиссия председателэ, СР Ил Дарханын уонна правительствотын председателэ Юрий Куприянов, комиссия солбуйааччы председателэ, Ил Түмөн председателин солбуйааччыта, РФКП Саха сиринээги тэрилтэтин секретара Виктор Губарев, драматург, суруйааччы Василий Васильев-Харысхал, Булуг улуунун баһылыга Константин Шахурдин, Өлөөн баһылытын солбуйааччыта Иван Саввинов, Хатын Арыы нэһилиэгин баһылыга Юрий Слепцов чурапчылар ааттарыттан Ил Түмэн хас да соьывын депутаты Альбина Поисеева, Илья Егорович уола Валерий Винокуров, НПК 4-с курсун студена Гаврил Охлопков этилэр.

Намнар киэн туттар үтүө киһитин ахтан-санаан ылар улуу-кан күүмүтү үөрүүтүн Сахабыт сирин Ил Түмэнин депутаттара В.Н. Губарев, А.И. Еремеев, Е.Х. Голомарева, Өлөөн, Булуг, Таатта, Бүлүү, Чурапчы улуустарын бэрэстэбиитэллэрэ кэлэн үлэлэһинилэр.

Юрий Степанович Партизан нэһилиэгэр өр кэмгэ учууталынан, ветераннар түмсүүлэрин салайааччытынан таһаарылаахтык үлэлээбит педагогическай үлэ ветераныгар М.П. Турантаеваҕа СР үөрэхтэһин сайдытыгар үтүөлэрин иһин СР Ил Дарханын Бочуотунай грамотатын, «Нам» ЭСО начальнига В.В. Ядревка СР социальная-экономическай сайдытыгар киллэрбит кылаатын иһин СР Ил Дарханын Бочуотунай грамотатын, индивидуальной предприниматель Е.С. Алексееваҕа СР Ил Дарханын Махтал суругун үөрүүлээх быһыыга-майгыга туттарда.

Бу дьонун тэрээһини СР культуратын үтүөлээх үлэһитэ, «Нам улуунун Ытык киһитэ» Е.А. Кутукова салайар «Ньургуһун» вокальная народнай ансамбыла уонна хора, А.В. Васильева салайар И.Е. Винокуров аатынан Хатын Арыы орто оскуолатын үөрэнэччилэрин «Чабылыс» литературнай түмсүүлэрэ, республика эстрадатын биллиилээх ырыаһыта Синильга Кыраһа уода. И.Е. Винокуров туһунан Ю.В. Потапов «Чэ эрэ, доҕоттоор, туйуофун!» хоһоонун тылларыгар ырыаны айбыт автор, СР культуратын туйгуна А.Т. Замятин тус бэйэтэ таһаарытынан элбэх киһилээх хорунан, бастын ырыаһыттар сольнай ырыаларынан, дириг ис хоһоонноох литературнай дьүһүйүүлэринэн олус сэргэхситэн, кэнгэтэн, киэргэтэн биердилэр.

И. ИВАНОВ

Ааспыт 2015 сыл аан дойдуга үп кризисэ тэнийэн иһэринэн, Россия утары арбаа дойдулар санкциялары киллэриилэринэн, Сирияда антитеррористической операцияда Россия Сэбилленилээх күүстэрэ, чуолан авиация, кыттыгыта саҕаламмытын дойдуга бюджетта улахан кыһалдалары көрүстэ. Быйыл 2016 сылга нефть сыаната намтаан (бу Ирантан санкциялар уһуллубуттарынан, 1 баррель нефть сыаната 27 долларга тийэ түспүгүнэн сибээстээн) бюджетка естественной монополиялартан, сырьё атыгытыттан киһирэх дохуот күүскэ намтаата, өссө да намтыыр чинчилээх. Ол түмүгү регионнар федеральной киинтэн ылар үптэрэ аччыыр, бу оройуоннар, улуустарга биир оннук быһаччы дьайар. Онон курбунтун ыга тардынарбыт, урукку курдук баҕарыштытын барытын олоххо киллэрэр кыаллыбатын өйдүөхтээхпит.

Биһиги улуспут ааспыт сылга спорт, культура атын даҕаны салааларга республика ситиһилэринэн балаҕа билиннэ, ону сыл устата бэчээттэн, телевидениектэн билэргит быһыытынан манна хатылаабаппын. Бири бэлиэтээн этиэм этэ — ханнык баҕар ситиһини улуспут дьоно-сэргэтэ түмсүүлээх буолалларыттан, хайа баҕарар салаада интэрин-тохтоон хаалбака дьоруоттук инвирлирин диэки дьулуһалларыттан тутулуктаах.

төрүүт буолар.

Үтүгү онорууга сорууда туолбатаҕа сүөһү ахсаана аччыы турарыттан, «Тунал» ХЭО монкурууттаабытыттан о.д.а. тутулуктаах. Бу балаһаннаһы көннөрөр инниттэн улус дьаһалтата племенной үлэни түспүгүнэн, жермовой базаны көннөтүгү бюджеттан балаҕа үбү көрдө.

Хортуоппуйга уонна оҕуруот аһыгар ааспыт сылга сааскы кэм уһаабыта, сайынын кура-

га, нүөлсүтөр ситими онорууга, техниканы ыһыыга, ыһаҕы уонна сылгыны иитэр хаһаайыстыбаны тэрийиэт, овоцехранилищени тутууга.

Дьизэ кэргэнинэн хаһаайыстыба сайдытыгар быйыл биһиги улуспуттан 5 хаһаайыстыба конкурса кыайда, онтон 2-лии хаһаайыстыба Партизанга, Хамаҕаттаҕа, 1-дии — Хатын Арыыга, Арбынна. Онон республикаттан уонна федеральной бюджеттан дьизэ кэргэнинэн уонна сана саҕалары хаһаайыстыбалар уопсайа 51 мөл. 270 тыһ. солк. ыһылар, бу улуска улахан ситиһи буолла. Икки агрокластер тэрилиннэ, ол курдук, Партизанга 50-тан тахса ыһаҕы турурор 5 хотон, Арбынга 150 ыһаҕы турар 1 хотон тутулан үлэ-үбү киридилэр.

СИР-УОТ, БААЙ-ДУОЛ СЫҔЫАНААҔЫЛАРА

Бары билэргит курдук б.д.

маны сааһылааһынга үлэ барар.

Бүгүнгү күнүгэ КУМИ 2 мөл. 352 тыһ. 600 солк. суумаҕа баайы-дуолу сааһылааһынга үлэни ыһтар, ол иһигэр саамай улахан Аппааныга «Озернай» квартал уотун уонна гааһын ситимин паспордааһын, регистрациялаһын үлэтэ буолар. Үүммүт сылга былааннамыт мероприятиялар ураты КУМИ Нам-Салбан, Фрунзе-Көбөкөн-Арбын бөһүөлөктөр икки ардыларынаа-ҕы суоллары паспордааһынна, Тараҕана, Кэнкэмэ, Бэс чагда курдук ураты харыстанныр айылҕа территорияларын регистрациялааһыны саҕалааҕа.

Үөһэ этиллибит «Дальневосточной босхо гектар» сокуонун нэһилиэнньэҕэ киэнник быһаарар, өйдөтөр үлэ ыһтыллыахтаах. Бу сокуон Госдумаҕа бастакы аабыны ааста, дойдуга 6-7 регионнартыттан эбиллэр, уларытыллар киллэриллибиттэрэ. Онон бүтэһиктээх ыһыныгыта

мустаахха 4, Хатырыкка, Салбанга 2-лии квартиралаах олоор дьизэлэр үлэҕэ кириэхтэрэ. 1 Хомустаахха спортсааланы тутуу түмүктэнэн эрэр, Кыһыл Дэриэбинэҕэ элбэх функциялаах киин тутууга салбанар, быйыл түмүктэниэхтээх. Көбөкөнгө КСК спортивной саалатын тутуу иккис этаба түмүктэннэ. Никольскайга АКЦ үлэҕэ кирирдэ.

Государственной чааһынай партнерство бэрээдэгинэн 1 Хомустаахха 70 миэстэлээх оро саада тутулунна, оборудованиета таһылар. Б.д. кулун тутар ыйыгар улус киинигэр 15 уонна 17 квартиралаах олоор дьизэлэр «Хаарбах уонна аварийнай дьизэлэртэн көһөрүү» подпрограмма чэрчитинэн үлэҕэ кириэхтэрэ. Үөдэйгэ 6 квартиралаах, Аппааныга 28 квартиралаах олоор дьизэлэр тутуулар түмүктэннилэр. Бу подпрограмманан быйыл Намга 38 квартиралаах олоор дьизэ тутулан үлэҕэ кириэх-

«НАМ УЛУУҔА» МТ ДЬАҔАЛТАТЫН 2015 С. ОТЧУОТА

Бу 2014 сылга бука бары тэрийэн ыһыһыт VI спортивной Оонньууларгытыттан сөптөөх импульс ыһыһытыгар сытар дии саныыбын. Инициатива маньык тэтимни ыһыктыбака үлэҕэ-хамнаска, общественной олоххо бииргэ тутуһан иннибит диэки баран иһиэхпитин наада.

Үүммүт дьыл тохсунньу 1 күнүнээҕи туругунан улус нэһилиэнньэтэ 23888 киһиэхэ тэннэстэ. Улууска 19 муниципальнай тэриллиилэр бааллар. Сүүрүн дьарыкпыт — тыа хаһаайыстыбата, сүөһү иитии уонна үүнээһини олоордуу.

2015 сылга 466 оҕо төрөөтө (былырын 502 этэ). Сыл устата 153 киһи олохтон барда (былырын 185 этэ). 106 сана ыал баар буолла (2014 с. — 109), 78 ыал араҕыста (2014 с. — 67).

Ааспыт сылга Россия үрдүнэн Улуу Кыайыы 70 сыла бэлиэтэммитэ, ону тэнгэ дойдуга Литература, Саха республикатыгар Предпринимательство сыллара биллэриллиэн элбэх тэрээһин ыһытылына. Манна Нам улусунун дьоно-сэргэтэ актыбынайдык кыттанар улуспут аата республикаҕа киэнник ааттанна.

Статистика көрдөрүүнөн улуска 517 бас билии араас көрүнгээх хаһаайыстыбалара бааллар, онтон 44,5%-на государственнай уонна муниципальнай бас билигэ, 48,4% чааһынай буолаллар. Бөдөн уонна орто тэрилтэлэр ахсааннара 42, дьоруот тэрилтэлэр 12, аҕыйах үлэһиттээх тэрилтэлэр 193, 270 некоммерческой тэрилтэлэргэ тэннэстэ. Упхарчы эргирин ылан көрдөххө бу тэрилтэлэр 2015 с. тохсунньу-сэтинньи ыйдарга обороттара 795 мөл. 942 тыһ. солк. тэннэстэ, сыл түмүгүнэн бу көрдөрүү 967 мөл. 034 тыһ. солк. тийиэҕэ, ол эбэтэр 99,68% буолуоҕа. Бу экономической дьарык көрүнүгүгэр 45,5% олох-дьаһах коммунальнай хаһаайыстыба өнөкөрүүгэр, 42% Намнаагы киин балыһа, ветеринария өнөкөрүүгэр, 1,49% тыа, булт уонна ойуур хаһаайыстыбаларыгар тиксэр.

ПРОИЗВОДСТВО

Республика правительствотын сорудаһынан улуска 14 көрүгү сүүрүн үлэлэргэ уонна өнөкөргө сорууда тиэрдиллибитэ. Мантан 4 эрэ көрүнгө соруудахтар туолдулар, оттон дыһаалабыай маһы бэлэмнээһингэ уонна эрбээһингэ, килиэп уонна хлебоулочнай оҕоһуктары таһаарыыга, үүтү, ас-үөл бородууксуйатын онорууга былааннар туолбатылар. Дьылаалабыай маһы бэлэмнээһингэ дэлээнэлэр тэйиччилэрэ, суоллара мөлтөхтөрө мөһэй буолдулар. Килиэби уонна хлебоулочнай оҕоһуктары таһаарыыга «Степанов С.Н.» ИП килиэби онорууну тэрийбэтэҕэ, «Сайдам» ХЭО үлэтэ тохтообута, оборудование эргэрбитэ уонна кадрдар кэлиилэрэ-барыылара, маны сэргэ Дьобукусайдаагы уонна Нөмүгүтэҕи хлебокомбинаттар олохтоох бородууксуйаны үтэйиллэрэ былаан туолбатаҕар

ан күннэр турбуттара, атырдьах ыйын ортогугар хаһынар түспүттэрэ содуллаах буолла. Бу өттүгэр тыа хаһаайыстыбатын министерствотын салаатынан пилотнай бырайыак быһыытынан биһиги улуспутулар ыйыи иннин дотацияга тохтогуллан туттарыллыбыт бородууксуйаҕа субсидияны көрүү тэриллэр.

ТЫА ХАҔААЙЫСТЫБАТА

Нам улусунугар тыа хаһаайыстыбатын салаатыгар 50 бөдөн уонна орто предприятиелар, 162 бааһынай хаһаайыстыбалар, 2371 кэтэх хаһаайыстыбалар үлэлиллэр, манна 3577 киһи дьарыктанар. Барыта 41 тыа хаһаайыстыбатын кооперативтара баалларыттан «Эрэл» ТХРК, 16 ТХПК, 24 потребительской кооперативтар, 14 сылгыны иитэр кооперативтар, 10 кредитнэй кооперативтар үлэлиллэр. Тыа хаһаайыстыбатын министерствотын кытта түһэрсиллибит Сөбүлэһиыгэ ыйыллыбыт көрүнүгэрэ сылгыны иитиэҕэ хортуоппуйу олоордууга, цельномолочнай бородууксуйаны, ыһах арыгытын онорууга былааннар туолдулар.

Ааспыт сылга 35218,9 тн от оттонно, бу соруудахтан 95% ылла, 1797 тн кормовой культура онорулунна (былаантан 85%), 510 тн сенаж (былаантан 122,6%), 930 тн сиилэс угулунна.

Тыа хаһаайыстыбатыгар аналлаах 39072 гектар баарыттан 6320 га бааһынара, 32124 га оттуур ходоһа уонна 6948 га мэхчирэн сиргэ ананна. Республика правительствотын тыа хаһаайыстыбатыгар соруудахтарыттан улуспутугар сүөһү уопсай төбөгө 102%, ол иһигэр ыһах сүөһү 97, сылгы 103, сибининьэ 92% туолла. Эти оноруу 102%, үүтү ыһыһын 95%, сымыгыты ыһыы 100%, килиэби оноруу 92%, үүт бородууксуйатын оноруу 100%, арыһыны оноруу 100% туолулар.

Республика бюджетиттан улус тыатын хаһаайыстыбатыгар субвенция 127 мөл. 553 тыһ. солк. тэннэстэ. Субсидия хайысхаларынан конкурстар түмүктэринэн үүтү туттарыга 298 хаһаайыстыба 105 мөл. 590 тыһ. солк., сибининьэни иитиэҕэ биир хаһаайыстыба 748 тыһ. солк., бизэ төбөтүгэр 89 хаһаайыстыба 3 мөл. 504 тыһ. солк., хортуоппуй үүнүүтүгэр 29 хаһаайыстыба 4 мөл. 706 тыһ. солк. оҕуруот аһын үүннэриигэ 16 хаһаайыстыба 2 мөл. 3 тыһ. солк. ыһылар.

Улус бюджетиттан тыа хаһаайыстыбатын сайдытыгар 2015 с. 19,5 мөл. солк. көрүлүннэ.

Тыа хаһаайыстыбатын министерствотун граннарга дьизэ кэргэн хаһаайыстыбатын сайдытыгар 5 уонна 19 сага саҕалаан эрэр фермердэр конкурса кыттан кыайдылар, ол иһигэр 14 — хотон тутуутугар, 2 — хортуоппуй уонна оҕуруот аһын үүннэриигэ, 2 — хаһаайыстыбаны ханатыыга уонна сылгыны иитиэҕэ, биридди фермер — ыһах сүөһүнү көрүүгэ уонна техниканы атыһылаһыга, эт переработкалыыр сыагы тутуу-

улам ыйын 1 күнүттэн «Дальней Востоктаагы федеральной оукурукка сир участкаларын бирии уратыларын туһунан» федеральнай сокуон күһүгүгэ кириэхтээх. Хас биридди регионна биридди оройуону бу сокуон олоххо кириэр механизмын үөрэттиэҕэ пилотнай бырайыакка киллэрии ыһытылына. Биһиги республикабытыгар маньык пилотнай бырайыак Нам улусунугар ыһытыллара быһаарылына. Тута этиэм этэ, манна инициатива Ил Дархан, правительство өттүттэн тахсыбыта. Билигин бу «Босхо гектар» тула элбэх көпсэтиллэр, өйдөмөтө түгэннэри ырытыһылар таһыстылар, салгыы барыахтара даҕаны. Ол быһыгар төрдүттэн утарар, республика салалтата, улус дьаһалтата бэйэлэрин сирдэрин-уоттарын кэли дьонго босхо туран биэрэр курдук омуолаах өйдөбүллэр баар буоллулар.

Бири быһаарыам этэ — бу сокуон биһиги баҕарыбытыттан, утарарыгыттан тутулууга суох олоххо кириэр чинчилээх. Пилотнай бырайыакка кирибит улус аан бастаан сири-уоту бэйэтин дьонугар-сэргэтигэр үлэрэр бырааптаах, онон сокуон кириэр бөдөһөр дири балаҕа ыһах кэмгэ биһиги араас эмоцияларга оҕустарбака күннэтэ дьарыктанан сирбитин-уоппутун сааһылаан, барытын докумуоннаан бэлэм буолуохпутун наада.

Улууска бу судургууга суох дьылаанан муниципальнай баайы-дуолу салайар комитет — КУМИ (салайааччы Соловьев В.Ю.) дьарыктаныаҕа. КУМИ бизэ төгүл бу бошуроуска нэһилиэк баһылыктарын уонна землеустроителлерин кытта сүбэ муньбахтары, семинардары ыһыта, маны таһынан улус кадастровай инженердэрин кытта сири аттарыыга (межевание) үлэни хайдах ыһтарга киэн субэлэһии таһыста. КУМИ дуогабардаах төрүүккэ икки кадастровай инженерэ үлэҕэ ылан нэһилиэнньэ кыаммат арангата, тыа нэһиликтэрин дьоно чэпчэтиллибит сыанаҕа докумуоннарын оноруу ыһытыллаҕа.

Ааспыт сылга КУМИ муниципальнай баайы-дуолу дьаһылыгыга 100-тэн тахса нормативнай-правовой актлары бэлэмнэтэ. Улус бас билиитигэр 10-тан тахса бөдөн объекттар, ол иһигэр Намна КСК уонна 3000 миэстэлээх стадион, Олонго дьизэтэ, мөһөл ураһа, Довордоһуу болуосаата, бизнес-инкубатор дьизэтэ, Ст. Платонов уул. 1, 15/1 административнай дьизэлэр, Үөдэйгэ оскуола дьизэтэ, Хамаҕаттаҕа «Эрчим» спортивной саала, 1 Хомустаахха уонна Граф Бизэрэгэр оҕо саадтара о.д.а. 1 Хомустаах нэһилигэр «Молодежной» уонна Аппааныга «Молодежной» кварталлар электрификацияҕа объектара регистрацияны бардылар. Үөрөһүрии салаатынан баһары умулларыыга аналлаах емокстар, 44 баһарынай гидраннар бэрэбиэркэлэнэн 11 бесхознай тутуулар бааллара билиннэ,

билигинни барылга элбэх уларыһылар кириэхтээхтэр, бу сүүрүннэн сокуону киллэрии механизмнарыгар буолуоҕа. Биллэн турар, дьонго-сэргэҕэ быһаарыи үлэтин ыһытыыга тустаах уустуктары үөскэтиэхтэ. Ол иһин хас биридди киһиэхэ, ыалга бу сокуон уратыларын билиһиннэриигэ бэчээт, телевидение, электроннай ситимнэр көрүннэрин барытын туһанарбыт, анал бөлөх нэһиликтэринэн сылдьан сөптөөх информацияны кэмигэр тиэрдэрэ эрэйиллэр.

ТУТУУ, ОЛОХ-ДЬАҔАХ КОММУНАЛЬНАЙ ХАҔААЙЫСТЫБАТА

2015 с. тохсунньу-сэтинньи ыйдарыгар тутуу эйгэтигэр үлэрии бары тэрилтэлэр онорбут үлэлэрэ 203 мөл. 359 тыһ. солк. тэннэстэ. Сыл түмүгүнэн бу көрдөрүү 261 мөл. 910 тыһ. солк. тэннэһэрэ күүтүллэр, бу 2014 с. туһааннаах көрдөрүүтүттэн 110% улаатта. Тутуу бары кэмэиттэн дьоруот предпринимательство өлүүтүгэр 88,8%, оттон 11,2% бөдөн уонна орто тэрилтэлэргэ тиксэр. Республика инвестиционной программатынан Партизанга 165 миэстэлээх оскуола тутууга түмүктэннэ. Хамаҕаттаҕа 220 үөрэнээччилээх уонна 50 миэстэ-тэвэ интернаттаах оскуоланы инвестицпрограммага киллэриигэ үлэ ыһытылар. Өргөлөөх-Хонор Биз (Таастаах-Салбан) туһаайыһын 3 км уһуннаах автозимник тутулар. Модукка бөһүөлөккэ кирибит автомобильнай суолу оноруу бырайыага түмүктэнэр. Үөдэй уонна Граф Бизэрэгэр халаан ууттан уонна муустан инженернэй өттүнэн харыстааһынна даамбалар кутулуунулар.

Благоустройство 3 сыллаах былаан чэрчитинэн 5 нэһилиэк субсидиялары ыһылылар. Улуу Кыайыы 70 сылыгар мероприятиялар чэрчилэринэн Намна Кыайыы скверин реконструкцията, Комсомольская уонна Ржевская сквердэр, культура уонна сыннаһан пааркатын өрөмүөннэрэ ыһытылынылар. И.Е. Винокуров 120 сааһын туолар үбүлүйүгэр Намна киин аатынан сквер тутууга саҕаланна, Аппааныга 5 койкалаах врачевнай амбулатория тутууга түмүктэнэр. Максим Аммосов 120 сааһын туолуутугар Намна культура уонна духуобунай сайдыы Дьыраһынын бырайыагы оноруу саҕалаанна.

«Үтүө дьыалаалар» республиканской хамсааһын чэрчитинэн 11 объект былаанна кирибитэ, 2015 сылга 8 үлэҕэ кириэр. Ол курдук, Граф Бизэрэгэр 50 миэстэлээх оҕо саада үлэҕэ кирирдэ. Намна Көччү микрооройуонна 50 миэстэлээх оҕо саадын тутуу бастакы этаба түмүктэннэ. Модукка 975 тыһ. солк. суумаҕа 50 миэстэлээх оҕо саадын акылаата түстэ, бу объект 2017 сылга үлэҕэ кириэр. Бөгүннэ оскуола спортсаалатын тутуу б.д. бастакы кварталыгар түмүктэниэҕэ. Маны сэргэ үүммүт сылга 2 Хо-

тээх. Маны таһынан улус киинигэр тулаайахтарга аналлаах 14 квартиралаах таас олоор дьизэ бастакы кварталга үлэҕэ кириэҕэ.

Иньэ гынна, 2015 с. тохсунньу-сэтинньи ыйдарыгар 3374 кв.м уопсай иэннээх 37 олоор дьизэ үлэҕэ кирирдэ, сыл уопсай түмүгүнэн үлэҕэ кирибит дьизэлэр уопсай иэннэрэ 6459 кв.м тэннэһиэҕэ, ол иһигэр 4495 кв.м чааһынай дьизэлэр уонна 1962 кв.м элбэх квартиралаах уопсай дьизэлэр.

Улууска поставщиктары (бэдэрээтчиттэри, толорооччулары) быһаарыыга боломуочуулаах орган бэрллибит боломуочууларынан 89 муниципальнай сакаасчыттарга үлэлэнэр. Бу орган боломуочуулары атыһылаһыга, муниципальнай контракттарга, сакаасчыттар былаан-графиктарыгар уларытылыларга, муниципальнай контракттарга уларытылылары киллэриигэ уонна көтүрүүгэ официальной общероссийской сайтка информации киллэрии кириэр. Маны таһынан боломуочуулаах орган улус закупкаларга уонна үлэҕэ биир кэлим комиссиятыгар көмөлөнөр. 2015 с. сэтинньи 30 күнүгэр 123 конкурс, электроннай аукцион, котировкалары уонна этииллэри ыһытыи оҕоһулуна. 225 мөл. 430 тыһ. 209 солк. уопсай суумаҕа 118 муниципальнай контракт регистрацияланна.

Коммунальнай өнөкөлөр 2015 сылга сүүрүннэн «Намкоммунтеплогэнерго» акционернай общество онордо. Киин балансыгар 65 котельнай турар, ол иһигэр гааһынан 51, таас чоһуунан 14 үлэлиир. Итигэр ситим уһуна 46,65 км, уонан хааччыыһы 23,2 км. 2015 с. тоһус ыйыгар коммунальнай өнөкөлөрү онорууттан 278 мөл. 853 тыһ. солк. кирирдэ. 2014 с. холооттоххо бу 5%-нан аччаата, ол төрүүтүнэн туһанааччылар учуот прибордарын туруоруулар, сорох тэрилтэлэр ороскуоттарын аччатаары котельнайдарын үлэтин тохтогууларга буолар. Үлэһит ахсаана 2012 сыл санагыгар 574 эбит буолаһына, 2015 с. алтынны 1 күнүгэр 448 тэннэстэ, ол эбэтэр 126 киһи уурайыт, онтон 75 үлэһит сокращения бэрээдэгинэн.

2015 сылга 193 мөл. 618,8 тыһ. солк. суумаҕа 473 дуогабар түһэрсиллиннэ. Билигин «Намкоммунтеплогэнерго» үп өттүнэн көккэ кыһарытырылаах түгэннэрдээх, ол курдук туһанааччылар итиини учуоттуур прибордары турорбуттары, объекттар итигэр систематтан арахсыбыттарын уонна нэһилиэнньэ сорох арангата коммунальнай өнөкөлөрү төлөөбөтөрүн төрүүт быһыытынан ааһыахха сөп. Үп кризисэ диригээн иһэринэн бу тэрилтэ бэйэтин непризводственной ороскуоттарын лаппа аччатарга, кэмчилээһин режимигэр кириэрэ, управленческой аппарата ахсаанын сарбыйара ирдэниллэр.

(Бүгүүтүн 4 стр. көр)

«НАМ УЛУУҢА» МТ ДЬАҢАЛТАТЫН 2015 С. ОТЧУОТА

(Бүтүүтэ. Иннин 3 стр. көр)

Уопсайынан тутуу, коммунальной хаһаайыстыба о.д.а. производственной көрүнүгүгү үп кризисин диригириринэн улахан кыһалдалар үөскүүлэрэ күүттүлэр. Ол курдук правительството инвестиционной программа сүрүннээн оҕо саадтарын уонна олоһор дьэ тугуутун ылынар, онтон атын социальной объектар тутууларын үбүлээһингэ улахан сарбыһылар, кээмэйдэрэ аччылыллара күүттүлэр.

НЭИЛИЭННЭ ДЬАРЫКТААХ БУОЛУУТА, ПЕНСИОННАЙ ФОНДА УЛЭТЭ

2015 сыл ахсынньы 1 күнүгэр экономической өттүнэн актыбынай, ол эбэтэр үлэлиир кыахтаах дьон ахсаана 9667-дэ тэнгэстэ, бу былырынньыттан 8%-нан үрдүк. Оттон экономикага күн бүгүн 8091 киһи үлэлиир. Үлэтэ суохтар ахсааннара 1576 киһи, дьарыктаах буолуу киинигэр үлэтэ суох быһытынан 2015 сыл бүтүүтүгэр 511 киһи регистрациаламмыт, бу экономической өттүнэн актыбынай нэилиэннэ 4,7%-на.

2015 сыл санагыр учуокка 393 киһи турар этэ, сыл устата үлэ көрдөөн дьарыктаах буолуу киинигэр 1156 киһи кэлэ сылдьыт, онтон 629 эр киһи, 527 дьахтар, 183 сааһын ситэ илик граждандар, ыччаттар 18-тан 29 саастарыгар диэри 471 киһи, пенсияга тахсаары сылдьар саастаах 54, 33 пенсионер, 29 инбэлиит, 15 тулайах. Учуоттан сыл устата 1038 киһи үһүлүбүт, ол иһигэр үлэ булан — 444. 2015 сыл устата 516 вакансия биллэриллэбитэ, сыл бүтүүтэ — 34.

Профессиональной ориентацияга өгөлөрүнөн 606 киһи туһаммыт, 90 киһи психологической өйбүл өгөтүгүн, 73 социальной адаптацияга нөҕүө. Идэҕэ үөрэтиигэ 120 үлэтэ суох граждандар, 8 пенсионер, 21 оҕолорун көрөн олоһор дьахтар хабыллыбыттар. Общественной үлэлэргэ 63 үлэтэ суох граждандар хабыллына, ол иһигэр нэиликтэргэ — 54.

2015 с. ахсынньы 1 күнүгэр бөдөн уонна орто тэрилтэлэргэ 4132 киһи үлэлиир, орто хамнаста 37001,9 солк. тэнгэстэ. Былырынньыттан бөдөн уонна орто тэрилтэлэргэ үлэлиир дьон ахсаана 80 киһинэн аччаата. Үлэһиттэр ахсааннара ачыырыгар Модукка «Тунал» ХЭО, Аппааньыга «Эт-Ас» ХЭО, Намна «Сайдам» ХЭО тэрилтэлэр сабыллыбыттар, үөрэҕири, доруобуйа харыстабылын эйгэтигэр үлэһиттэр ахсааннара аччаабыта төрүөт буолла. 2015 сылга прогноһ быһытынан орто хамнас 35154 солк. этэ, оттон сыл устата хамнас үрдээһинэ 105,2%-на тэнгэстэ.

2016 сыл тохсунньу 1 күнүгэр улууска 6214 пенсионер баара бэлиэтэнэ, ол иһигэр 2592 үлэлиир пенсионер (41,7%), онон пенсионер ахсаана ааспыт сылга 252 киһинэн эбиллэнэ. Пенсия орто көзмөйө 14662 солк. 60 харчыга тэнгэстэ. Ааспыт сылга улууска ийэ капиталын сертификатын 227 дьэи көргөн ылла, бу суумата 453 тыһ. 26 солк. тэнгэстэ.

БЮДЖЕТЫ ТОЛОРУУ

2015 с. «Нам улууһа» МТ бюджета улуус депутаттарын муньабын быһаарытынан 2014 с. ахсынньы 24 күнүгэр бигэргэммитэ. Онно бюджет дохуоттуур чааһа 2 млрд. 301 мөл. 153,4 тыһ. солк., оттон ороскуоттуур чааһа 2 млрд. 289 мөл. 153,4 тыһ. солк. тэнгэспитэ. Бюджет дефицитэ 12 мөл. солк., ол иһигэр кредити сабыыга 14 мөл. солк. (манна олохтоох бюджетка 2 мөл. солк. хаалгытын учуоттаан туран) бигэргэтиллибитэ. Улуус баһылыгын резервнай фондата 753 тыһ. солк. тэнгэспитэ, бу бэйэ дохуотун уопсай көзмөйөттөн 0,7%-на ылар.

Бюджет дохуоттуур чааһа

96,4% туолла, сыл устата дохуот чааһыгар бигэргэтиллибит булаан 578 мөл. 474,7 тыһ. солк. эбилиннэ. Сыл устата нолуоктан уонна атын салааттан муниципальной бюджетка 112 мөл. 883,2 тыһ. солк. кирийдэ, бу чуолкайданаммыт булаантан 97,2% ылар.

Бюджет ороскуоттуур чааһа 95,8% туолла, кассовый толоруу 2 млрд. 881 мөл. 545,44 солк. тэнгэстэ, чуолкайданаммыт булаан 3 млрд. 008 мөл. 233,32 солк. этэ. Бюджет ороскуоттуур чааһыгар үөрэҕириини үбүлээһин 99,81%, культурага 99,37%, социальной политикага 96,69% тэнгэстэ.

ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВО САЛААТЫГАР

Ааспыт 2015 с. республикага Предпринимательство сылынан биллэриллибитэ. Биһиги улууспутугар бу салаа сайдытыгар балаҕа болҕомто уурулунна. Статистика даанайынан улууска 859 предприниматель регистрациаламмыт, ол эрэн үксүлэрэ аты-эргин салаатынан үлэлиилэр, производствен дьарыктанааччы отой аһыах. Маны аһан регистрацията суох сылдьар предпринимателлэр билгин да элбэхтэр.

Былырынньыттан предпринимательствога балаһыанньаны түспар инниттэн кэккэ дьаһаллар олохтооммуттар. Ол курдук, улуус бюджеттытан 2015 сылга 10 мөл. солк. көрүлүннэ (2014 с. — 5 мөл. 400 тыһ. солк. этэ). Салааларынан ылан көрдөххө туризмга 2 мөл. 740 тыһ. солк., бизнес-инкубаторы тэрийиигэ 3 мөл. 358 тыһ. солк., предпринимательствонь өйүүр фондата 2 мөл. солк., табаары онорон таһаарааччылар ороскуоттарынан толуйууга 632 тыһ. солк., социальной-бытовое өгөлөрү онорууга 532 тыһ. солк., саҕа саҕалааччыларга 500 тыһ. солк., чааһынай десаадтарга 250 тыһ. солк., предпринимательствога араас тэрээһиннэргэ 390 тыһ. солк., быстапкаларга кыттыыга 50 тыһ. солк. көрүлүннэ.

2015 сылга предпринимательство министерствотынан Нам улуунугар араас хайыскаларынан 12 мөл. 71 тыһ. солк. бэрилиннэ. Маны таһынан бизнес-инкубаторы арыыыга министерство 7 мөл. солк. көрөн улаханньыттан 4 аттестационнай матырыяал ирдэбилгэ эппиэттэспэттэринэн биллэриллибитэ.

2015 с. балаһыанньа 30 күнүгэр сааһын ситэ оҕолор улуустары комиссияларын учуоттуур 5 сааһын ситэ илик оҕо, ПДН-на — 27, оскуолаар бэйэлэрин иһинэ үчүоттарыгар 414 оҕо турар. Бу өттүнэн үөрэнээччилэр, атын да сааһын ситэ оҕолор куһаҕан дьалыктарга убамматтарыгар, төрөппүттэртэн сөптөөх ирдэбил олохторугар, дьэи көрдөһүн иһигэр хабыр сыһан, бэрээдэги кэһи тахсыбатыгар улахан болҕомто уурулуохтаах, общественность өттүттэн сөптөөх дьайыы оҕоһулуохтаах.

ДУРОБУЙА ХАРЫСТАБЫЛА

Улууска доруобуйа харыстабылын ситимигэр 512 киһи үлэлиир. Онтон 81 — быраас, 229 — орто медицинскэй персонал, 202 — технической о.д.а. персонал. Быраастарынан хааччылыы 100% буолла эрээри Түбэ амбулаториятыгар, 1 Хомустаах участкай балыһытыгар быстах көмгэ специалисттар наадалар. 2015 сылга «Земский доктор» программанынан 4 быраас үлэли кэллэ, Салбан уонна Искра ФАП-тарыгар 2 фельдшер үлэли тийидэ, ол эрэн билингнээһингэ диэри Түбэ, Арбынна медүлэһиттэр тийбэттэр.

Нэилиэннээҕэ ыарыы өтүнэн бүтэһик үс сылга харгына уларыйбата. Улахан дьонго бастакы миэстэҕэ сүрэх, сосудтар ыарыылары уонна онкология турар. Быйыл 16 киһиэхэ салик баара билиннэ, бу 2014 сылтан 1,3 төгүл улахан, оттон бүтэһик

бизнес-инкубатор баар буолла, туризмга предпринимателлэри өйүүр уонна түмэр инниттэн кластер тэрилиннэ.

СОЦИАЛЬНАЙ ЭЙГЭБЭ ҮӨРЭҒИРИИ

2015 сылга улуус үөрэҕириин тэрилтэлэригэр 1113 педагогической үлэһиттэр, ол иһигэр 763 оскуолаҕа үлэлиир педагогтар, 291 оҕо саадтарыгар, 59 — эбии үөрэхтээһин учреждениеларыгар үлэһиттэр. Үөрэҕири эйгэтин үлэһиттэриттэн 677 үрдүк үөрэхтээхтэр (59,12%), манта педагогической үөрэхтээҕэ 634 (55,37%). 504 учуутал 20 сылтан ордук стажтаахтар. Ааспыт сылга 27 эдэр учууталлар үлэли кэллилэр. 17 орто, 3 сүрүн, 2 начальнай, 3 оскуола-саадтарга 3733 оҕо үөрэннэ. 2014-2015 үөрэх сылларыгар 258 выпускниктан 255 БКЭ (бүттүүн кэлим экзамены) туттардылар, 3 — ГВЭ форматаан. 246 выпускник (95,4%) орто үөрэх аттестатарын ыллылар, 25 выпускник оскуолаһы кыһыл уонна үрүн көмүс мэтээллээх бүтэрдилэр. Быйылгы выпускниктартан 85 (39%-нара) үрдүк үөрэххэ, 113 (51%) орто анал үөрэххэ киридилэр.

Россия Президентин анал Ыйааһынан 2015 сылга оҕо саадтарыгар учараты суох оноруу соруга турбута. Биһиги улууспутугар оскуола иннинээҕи саастаах 2707 оҕоттон саадтарга 1759 оҕо хабыллыбыта (64,2%). 2015 с. ахсынньы 1 күнүгэр электороннай учаракка 486 оҕо регистрациаламмыт. Үөһэ ыйыллыбыт Ыйааһы толорор инниттэн ааспыт сылга 151 эбии миэстэ олохтооммута (2014 сылга 148 этэ). Дойдуга, республикага саҕа оҕо саадтарын дьэилэр төһө да киһи далааһынаахтык тутуллалларын инниттэр үгүс оҕо саадтара аныгы ирдэбилгэ ырааһынан эппиэттээбэттэр. Ол курдук, 8 типовой толору хааччылыылаах оҕо саадтаахпыт, 6 — типовой эрээри хааччылыыта суох, 19 саад приспособленнай дьэилэргэ үлэлиилэр. 3 саад аварийнай туруктаах, 13 саад капитальной өрөмүөнгө наадылар.

Педагогтары аттестациялааһынга ааспыт сылга 153 экспертиза ыгытыллыбыта, ол иһигэр 54 — үрдүк категорияга, 99 — бастакы категорияга. Комиссия быһаарытынан 4 аттестационнай матырыяал ирдэбилгэ эппиэттэспэттэринэн биллэриллибитэ.

2015 с. балаһыанньа 30 күнүгэр сааһын ситэ оҕолор улуустары комиссияларын учуоттуур 5 сааһын ситэ илик оҕо, ПДН-на — 27, оскуолаар бэйэлэрин иһинэ үчүоттарыгар 414 оҕо турар. Бу өттүнэн үөрэнээччилэр, атын да сааһын ситэ оҕолор куһаҕан дьалыктарга убамматтарыгар, төрөппүттэртэн сөптөөх ирдэбил олохторугар, дьэи көрдөһүн иһигэр хабыр сыһан, бэрээдэги кэһи тахсыбатыгар улахан болҕомто уурулуохтаах, общественность өттүттэн сөптөөх дьайыы оҕоһулуохтаах.

ДУРОБУЙА ХАРЫСТАБЫЛА

Улууска доруобуйа харыстабылын ситимигэр 512 киһи үлэлиир. Онтон 81 — быраас, 229 — орто медицинскэй персонал, 202 — технической о.д.а. персонал. Быраастарынан хааччылыы 100% буолла эрээри Түбэ амбулаториятыгар, 1 Хомустаах участкай балыһытыгар быстах көмгэ специалисттар наадалар. 2015 сылга «Земский доктор» программанынан 4 быраас үлэли кэллэ, Салбан уонна Искра ФАП-тарыгар 2 фельдшер үлэли тийидэ, ол эрэн билингнээһингэ диэри Түбэ, Арбынна медүлэһиттэр тийбэттэр.

Нэилиэннээҕэ ыарыы өтүнэн бүтэһик үс сылга харгына уларыйбата. Улахан дьонго бастакы миэстэҕэ сүрэх, сосудтар ыарыылары уонна онкология турар. Быйыл 16 киһиэхэ салик баара билиннэ, бу 2014 сылтан 1,3 төгүл улахан, оттон бүтэһик

үс сылга сэлликкэ хаптарыы 3,2 төгүл улаатта. Ааспыт сылга быраастар биригээдэлэрэ 29 төгүл миэстэтигэр тийээн көрүүнү тэрийдилэр, ол түмүгэр 6856 оҕо, 455 улахан киһи диспансеризацияна хабыллына. 2015 сылтан аныгы оборудованиенан хааччылыбыт доруобуйа мобильнай киинэ үлэлээтэ.

Алтынньыга Партизан нэһилигэр 10 куйокалаах сестринскэй көрүү отделения аһылынна. Доруобуйа харыстабылын министерствота 13,5 штаты эбии көрөн 7 олохтоох киһи үлээн хааччылынна. Өрөмүөнгө 850 тыһ. солк. көрүлүннэ. Электрискэй ситим, ис отделката, иттии ситимэ сангардылынна. Улуус дьаһалтата 700 тыһ. солк. сууманы эбии көрөн медицинскэй миэбэл уонна оборудование ылылынна. Стационарга эбии саҕа профильнай куйокалар аһылыннылар, ол курдук, онкология, урология, травматология куйокаларыгар анал көмөнү онорор кыах баар буолла.

Бам ыйыгар Кыайы 70 сылын көрсө поликлиника дьэиттэр улуустаагы доруобуйа харыстабылын музейа аһыллан ветераннар, үлэһиттэргэ күндү бэлэх буолла.

КУЛЬТУРА

Культура эйгэтигэр 20 муниципальной бюджетнай, 3 казенной культурнай сынныалан тэрилтэлэр үлэлиилэр. 7 народнай коллективтар бааллар, ол иһигэр «Дьүрүл» хомусчуттар, «Ньургунун» үнкүү-хоровой, «Дьүөгэлэр» вокальной, «Коробейниктар» нуучча ырыатын, «Мичээр» үнкүү ансамбла кириилэр. «Тулдук хаара», «Отуута», «Олонхо» ассоциациятын филиала, кыраайы үөрэтээччилэр түмсүүлэрэ үлэлиилэр.

Бүгүн Нам улуунугар 15 нуруот маастардар, 27 художественной промысел маастардара, 36 уран тарбахтаахтар кэнники 10 сылга 60 быстапкалары, 30 маастар-кылаастары, семинардара ыгытылар, кинилэр дьарыктарын туһунан 9 сурунаал уонна альбом бэчээттэннэ.

2015 сыл Россияга Литература сылынан биллэриллибитэ, онон кинигэ таһаарыыга улахан болҕомто уурулунна, ол курдук «Мин XIX үйэ киһитэбин» художник И.Ю. Пестряков альбом-кинигэтэ, «Мэнэ таас» 7-с тома, «Кыайы, дьол туһугар» «Отуута» чилиэннэрин хоһооннорун хомурунньууга, «Кэл бэттэх, кэспэтиэх» Иван Бубякин-Ченгөчөк, «Балаһыан бараксан» Мокр Жирков о.д.а. киингэлэрэ бэчээттэнэн табыстылар.

Улуу Кыайы 70 сылыгар Александр Лукин, Леонид Бурнашев айар бөлөхтөрө «Государственные дети» диэн толору кээмэйдээх художественнай киинэи түстүттэр, манна улуус дьаһалтата 700 тыһ. солк. көрбүтэ. Үүмүт 2016 сыл биллиилээх госуодественнай деятель И.Е. Винокуров 120, олонхоһут П.П. Ядрихинский-Бэдьээлэ 115 сылларыгар анаар, маны таһынан быйыл «Иэйи» ветераннар түмсүүлэрин 20, «Дьүөгэлэр» вокальной ансамбль 25, Намнаабы народнай театр 25, «Дьүрүл» хомусчуттар ансамбллара 45, «Ньургунун» үнкүү-хоровой коллектива 55, «Радуга» үнкүү коллектива 35 сылларын бэлиэтиэхтэрэ.

ВETERАННАР СЭБИЭТИН, ҮЧЧАТТАР ҮЛЭЛЭРЭ

Нам улуунугар 182 тыһыл ветерана, 31 сэрэи огдооболоро, 7 сэрэи төгүрүк тулаайахтара бааллар. 2015 с. бам ыйын 9 күнүгэр 1 мөл. 591 тыһ. солк. уопсай суумага 290 ветеран биригээһингэ көмөнү ыллылар, ол иһигэр 252 тыһыл ветерана 5-тии тыһ. солк., 31 сэрэи огдооболоро 10-нуу тыһ. солк., 7 сэрэи төгүрүк тулаайаҕа 3-түү тыһ. солк. ыллылар. 2015 сылга 172 граждандан 37-тэ «Үлэ ветерана», 135 «СР үлэтин ветерана» ааты ыллылар. Ааспыт сылга 16 тыһыл ветераны-

гар 480 тыһ. солк. суумага дьэи өрөмүөнүгэр материальной көмө оһоһулунна. Бириг ветеран дьэи ылла. Санаторнай-курортнай эмкэ 29 ветеран хабылынна, 6 ветеран 80500 солк. суумага тиистэрин онортордулар.

Улуу Кыайы 70 сылын көрсө улуустаагы ветераннар сэбиэттэрэ киэн өрүттэх үлэни ыытта. Биһиги улууспут делегацията Ржев куоракка тийээн сэрэи толоонугар охтубут буйуннар, бириг дойдулаахтарбыт мемориалларыгар сүгүрүүһүн кэллилэр.

Дьэи кэргэн уонна ыччат политикагыгар управление Улуу Кыайы 70 сылыгар, атын да тэрээһиннэргэ көхтөөхтүк кыттан сыл устата 12 культурнай, 6 гражданской-патриотической, 5 чөл олоххо, 3 ыччат дьарыктаах буолуугар, 2 духуобунай сээр-майгы өттүнэн сайдыыга аһаммыт тэрээһиннэри ыытта. Дьэи кэргэн традицияларын бөһөгөтөр инниттэн «Тыа ыала» диэн хаһыаты 100-лэи экзemplардан иккитэ таһаардылар. Сыл устата 7 акция ыытылынна, ол иһигэр элбэх оҕолоох, кыаммат ыаллары уонна инбэлиит оҕолору өйүүр сыаллаах 4, дьэилэрэ умайбыт ыалларга 2 благотворительнай концерт, көлөпчүһүнү суох онорууга 1 акция оһоһулунна.

«Эдэр ыалларга дьэи» программаны субсидиялары ылааччылар испиһэктэригэр 24 эдэр дьэи кэргэн киллэрилиннэ. 5 уонна онтон элбэх оҕолоох 14 дьэи кэргэн дьэи тутуугар биитэр атылаһытыгар бириг кэмнээх социальной төлөбүрү ылыыга республиканскай реестр киллэрилиннэр. 104 киһи элбэх ахсааннаах дьэи кэргэн даһабырыанньаларын ыллылар.

Түмүккэ өтчүөт саҕалаһыыга эппит түгүннэрбэр өссө төгүл эргиллэм этэ. Бюджет бары таһымнара дохуот кириитэ намтаабытыттан биллэр кыһалдаҕа кирибиттэринэн сибээстээн бюджет үбүн туһаныыга урагы болҕомто уонна хонтуруол олохтоноохтаах. Ааспыт сылга бу өттүнэн араас хонтуруоллуу уонна быраабы харыстыр органнар бюджет үбүн сөптөөхтүк туһаныыны кыраһытык кэтээн көрөллөрүн эппитинэн хааммытынан биллибит. Маньаха дойдуга коррупцияны утары охсуһуу саҕа таһымна тахсан, сокуон кытаатан бука барыбыт ону тутуһарбыт, өйдүүрбүт ирдэнэр. Нэһиликтэр баһылыктара, финансовый үлэһиттэр бюджет үбүн тус аналлынан туттарга кыһаллыахтаахтар, манна общественность өттүттэн хонтуруол кэнигэтэххэ, нэһиликтэр салайааччыларыттан дьон-сэргэ өттүттэн ирдэбил, ыйытык олохтоноохтаах.

Мин маны барытын куттан дуу, суос бэринэн дуу эппэпим. Бу бүгүнгү олохтук чакчылар, онтон ханна да купопаккын, саспаккын. Ол эрэн санааны түһэрэргэ төрүөт суох, ханнык баҕарар кризис бүтэр, тохтуур кэмнээх. Урут 90-с сылларга хамнас хасты эмит ыйынан кэлбэт түгүннэрдээҕэ, ону аасышпыт, 2008 сыллаах кризисин улаханньык билбэккэ аһарбыппыт. Онно тус бэйэбит сүөһүлээх-астаах, сирдээх-уоттаах, үлэһит-хамнастаах буолан ити кыһалдалары барытын туораабыппыт.

Улуу Кыайы 70 сылын бэлиэтээһингэ бары да аҕа көлүөнэбит, ийэлэрбит, аҕаларбыт, эһэлэрбит, эбэлэрбит сүрдээх тыйыс кэми сымыһахтарыны быһа ытыран аһарбыттарын, ыал, умук аатытан аспапка сэрэи содулун кыһаһа кэм иһигэр оһорон сайдыы аартыгар таһаарыттар. Ол үтүө үгэһи салгырыбыт, улууспутун сайдыы үрдүк таһымнаахтар — бу биһигиттэн төлөрүйбэт сорукупт уонна чиэспит дьыалата.

Александр АТЛАСОВ,
«Нам улууһа» МТ баһылыга

Понедельник, 25 января

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00, 03.00 Новости
09.10 Контрольная закупка 12+
09.40 Женский журнал 12+
09.50 Жизнь здорово! 12+
10.55, 02.50, 03.05 Модный приговор 12+
12.15 Сегодня вечером 16+
14.20 Таблетка 16+
15.15 Время покажет 16+
16.00 Мужское / Женское 16+
17.00, 01.50 Наедине со всеми 16+
18.00 Вечерние новости
18.45 Давай поженимся! 16+
19.50 Пусть говорят 16+
21.00 Время
23.40 Ночные новости 23.55 Т/с «Германия 83» 16+
03.50 Т/с «Как избежать наказания за убийство» 16+

Вторник, 26 января

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00, 03.00 Новости
09.10 Контрольная закупка 12+
09.40 Женский журнал 12+
09.50 Жизнь здорово! 12+
10.55, 02.50, 03.05 Модный приговор 12+
12.15, 21.30 Т/с «Мажор» 16+
14.25 Таблетка 16+
15.15 Время покажет 16+
16.00 Мужское / Женское 16+
17.00, 01.50 Наедине со всеми 16+
18.00 Вечерние новости
18.45 Давай поженимся! 16+
19.50 Пусть говорят 16+
21.00 Время
23.40 Ночные новости 23.55 Т/с «Германия 83» 16+
03.55 Т/с «Как избежать наказания за убийство» 16+

25 января, понедельник

06:30 Дойдум дьоно (Таатта ТВ) 6+
07:00 Сага күн-Новый день 6+
10:00 Саха сирэ 12+
10:15 Күнчээн 6+
10:30 Аал-луук мас 12+
11:00 Якутия 12+
11:15 Ис сүрэхтэн... 6+
12:30 Үчүгэйиэн бу сиргэ! 6+
13:30 Саха сирэ-Якутия 12+
14:00 Эфиргэ-саха радиота 6+
15:00 Айылгы 6+
16:00 Үчүгэйиэн бу сиргэ! 6+
17:00 Буква закона 6+
17:30 Үтүө киэһэнэн! 6+
18:00 Саха сирэ 12+
18:15 Тыыннахтар умнубат сыллара 6+
18:45 Күнчээн 6+
19:00 Саха сирэ 12+
19:10 Арена событий 12+
19:30 Не пропусти главного 12+
20:30 Саха сирэ-Якутия 12+
21:00 Биһикчээн 6+
21:15 «Олох түгэнэрэ» сериал 12+
21:45 Буква закона 6+
22:15 Идуций впереди 6+
22:45 Будем вместе 6+
23:00 Саха сирэ-Якутия 12+

26 января, вторник

06:30 Дойдум дьоно (Нам ТВ) 6+
07:00 Сага күн-Новый день 6+
10:00 Саха сирэ 12+
10:15 Күнчээн 6+
10:30 Дойдум дьоно (Хотун Булуу ТВ) 6+
11:00 Якутия 12+
11:10 Арена событий 12+
11:30 Саха санаата 6+
12:15 Ыраах-чугас аймактарбыт 6+
12:30 Үчүгэйиэн бу сиргэ! 6+
13:30 Саха сирэ-Якутия 12+
14:00 Эфиргэ-саха радиота 6+
15:00 Не пропусти главного 12+
16:00 Үчүгэйиэн бу сиргэ! 6+
17:00 Геван 6+
17:30 Үтүө киэһэнэн! 6+
18:00 Саха сирэ 12+
18:15 В кадре-республика (ТВ Нерюнгри) 6+
18:45 Күнчээн 6+
19:00 Саха сирэ 12+
19:15 Болбомто киинигэр 12+
19:30 Олох үөһүгэр 12+

18.45 Давай поженимся! 16+
19.50 Пусть говорят 16+
21.00 Время
23.40 Ночные новости 23.55 Т/с «Германия 83» 16+
03.50 Т/с «Как избежать наказания за убийство» 16+

Среда, 27 января

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00, 03.00 Новости
09.10 Контрольная закупка 12+
09.40 Женский журнал 12+
09.50 Жизнь здорово! 12+
10.55, 02.50, 03.05 Модный приговор 12+
12.15, 21.30 Т/с «Мажор» 16+
14.25 Таблетка 16+
15.15 Время покажет 16+
16.00 Мужское / Женское 16+
17.00, 01.50 Наедине со всеми 16+
18.00 Вечерние новости
18.45 Давай поженимся! 16+
19.50 Пусть говорят 16+
21.00 Время
23.40 Ночные новости 23.55 Т/с «Германия 83» 16+
03.50 Т/с «Как избежать наказания за убийство» 16+

Четверг, 28 января

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00, 03.00 Новости
09.10 Контрольная закупка 12+
09.40 Женский журнал 12+
09.50 Жизнь здорово! 12+
10.55, 02.50, 03.05 Модный приговор 12+
12.15, 21.30 Т/с «Мажор» 16+
14.25 Таблетка 16+
15.15 Время покажет 16+
16.00 Мужское / Женское 16+
17.00, 01.50 Наедине со всеми 16+

20:30 Саха сирэ-Якутия 12+
21:00 Биһикчээн 6+
21:15 «Олох түгэнэрэ» сериал 12+
21:45 Дойдум дьоно (Маарыкчаан ТВ) 6+
22:15 Үтүө киэһэнэн! 6+
22:45 В кадре-республика (ТВ Томпо) 6+
23:00 Саха сирэ-Якутия 12+

27 января, среда

06:30 В кадре-республика (ТВ Ленск) 6+
07:00 Сага күн-Новый день 6+
10:00 Саха сирэ 12+
10:15 Күнчээн 6+
10:30 Кинозавод 6+
11:00 Якутия 12+
11:15 Болбомто киинигэр 12+
11:30 Кэл, олох, сэрэргэһиэх 6+
12:30 Жизнь прекрасна! 6+
13:30 Саха сирэ-Якутия 12+
14:00 Эфиргэ-саха радиота 6+
15:00 Олох үөһүгэр 12+
16:00 Жизнь прекрасна! 6+
17:00 Золотой фонд ТВ 6+
17:30 Үтүө киэһэнэн! 6+
18:00 Саха сирэ 12+
18:15 Хотугу сулус 6+
18:45 Күнчээн 6+
19:00 Саха сирэ 12+
19:15 Болбомто киинигэр 12+
19:30 Не пропусти главного 12+
20:30 Саха сирэ-Якутия 12+
21:00 Биһикчээн 6+
21:15 «Олох түгэнэрэ» сериал 12+
21:45 Дойдум дьоно (Таатта ТВ) 6+
22:15 Үтүө киэһэнэн! 6+
22:45 Дойдум дьоно (Майа ТВ) 6+
23:00 Саха сирэ-Якутия 12+

28 января, четверг

06:30 Дойдум дьоно (Кэбээйи ТВ) 6+
06:45 В кадре-республика (Алдан ТВ) 6+
07:00 Сага күн-Новый день 6+
10:00 Саха сирэ 12+
10:15 Күнчээн 6+
10:30 В кадре-республика (ТВ Ленск) 6+
11:00 Якутия 12+
11:15 Болбомто киинигэр 12+
11:30 Тыыннах дорбуон 6+
12:15 Будем вместе! 6+
12:30 Жизнь прекрасна! 6+
13:30 Саха сирэ-Якутия 12+
14:00 Эфиргэ-саха радиота 6+
15:00 Не пропусти глав-

18.00 Вечерние новости
18.45 Давай поженимся! 16+
19.50 Пусть говорят 16+
21.00 Время
23.40 Ночные новости 23.55 Т/с «Германия 83» 16+
03.50 Т/с «Как избежать наказания за убийство» 16+

Пятница, 29 января

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00 Новости
09.10 Контрольная закупка 12+
09.40 Женский журнал 12+
09.50 Жизнь здорово! 12+
10.55, 02.50, 03.05 Модный приговор 12+
12.15, 21.30 Т/с «Мажор» 16+
14.25 Таблетка 16+
15.15 Время покажет 16+
16.00, 04.20 Мужское / Женское 16+
17.00 Жди меня 16+
18.00 Вечерние новости
18.45 Человек и закон 16+
19.50 Поле чудес 16+
21.00 Время
21.30 Золотой граммофон 16+
23.30 Вечерний Ургант 16+
00.25 Х/ф «Хищники» 18+
02.25 Х/ф «Семейная свадьба» 12+

Суббота, 30 января

05.15, 06.10, 04.40 Наедине со всеми 16+
06.00, 10.00, 12.00, 15.00 Новости
06.20 Х/ф «Зубная фея 2» 12+
08.00 Играй, гармонь любимая! 12+
08.45 Смешарики. Новые приключения 0+
09.00 Умницы и умники 12+
09.45 Слово пастыря 12+
10.15 Смак 12+
10.55 Анатолий Кузнецов. Сухов навсегда 16+
12.15 Идеальный ре-

ного 12+
16:00 Жизнь прекрасна! 6+
17:00 Геван 6+
17:30 Үтүө киэһэнэн! 6+
18:00 Саха сирэ 12+
18:15 Сардаана 6+
18:45 Күнчээн 6+
19:00 Саха сирэ 12+
19:15 Арена событий 12+
19:30 Олох үөһүгэр 12+
20:30 Саха Сирэ-Якутия 12+
21:00 Биһикчээн 6+
21:15 «Олох түгэнэрэ» сериал 12+
21:45 Парламентский вестник 6+
22:15 Үтүө киэһэнэн! 6+
22:45 Дойдум дьоно (Хангалас ТВ) 6+
23:00 Саха сирэ-Якутия 12+

29 января, пятница

06:30 Дойдум дьоно (Маарыкчаан ТВ) 6+
06:45 Дойдум дьоно (Кэбээйи ТВ) 6+
07:00 Сага күн-Новый день 6+
10:00 Саха сирэ 12+
10:15 Аал-луук мас 6+
11:00 Якутия 12+
11:15 Арена событий 12+
12:30 Т.О.К 6+
12:30 Үчүгэйиэн бу сиргэ! 6+
13:30 Саха сирэ-Якутия 12+
14:00 Эфиргэ-саха радиота 6+
15:00 Олох үөһүгэр 12+
16:00 Үчүгэйиэн бу сиргэ! 6+
17:00 В кадре-республика (Розовая чайка ТВ) 6+
17:30 Үтүө киэһэнэн! 6+
18:00 Саха сирэ 12+
18:15 Трудом красен человек! 6+
18:45 Күнчээн 6+
19:00 Саха сирэ 12+
19:15 Эргимтэ 12+
19:30 Саха санаата 6+
20:15 Будем вместе 6+
20:30 Саха Сирэ-Якутия 12+
21:00 Биһикчээн 6+
21:15 ТВ-спорт: Турнир памяти Ивана Ярыгина 12+
22:30 Инирэх иэйиилэр 6+
22:45 Идэбин таба тал 6+
23:00 Саха сирэ-Якутия 12+

30 января, суббота

07:00 С бодрым утром! 6+
07:15 Дойдум дьоно (Маарыкчаан ТВ) 6+
07:45 В кадре-республика (ТВ Нерюнгри) 6+
08:15 Дойдум дьоно (Хотун Булуу ТВ) 6+
08:45 Дойдум дьоно (Муома ТВ) 6+
09:00 Дойдум дьоно (Өлөөн ТВ) 6+

монт 12+
13.10 На 10 лет моложе 16+
14.00 Теория заговора 16+
15.10 Х/ф «Женщины» 12+
17.10 Следствие покажет 16+
18.00 Вечерние новости
18.10 Кто хочет стать миллионером? 16+
19.10 Достояние РЕспублики 12+
21.00 Время
21.20 Сегодня вечером 16+
23.00 Х/ф «Жажда скорости» 12+
01.25 Х/ф «Паттон» 12+
05.25 Контрольная закупка 12+

Воскресенье, 31 января

06.00, 10.00, 12.00 Новости
06.10 Ералаш 0+
06.30 Х/ф «Гранатовый браслет» 12+
08.10 Армейский магазин 16+
08.45 Смешарики. ПИН-код 0+
08.55 Здоровье 16+
10.15 Непутевые заметки 12+
10.35 Пока все дома 12+
11.25 Фазенда 12+
12.10 Гости по воскресеньям 12+
13.00 Барахолка 12+
13.50 Вера Глаголева. Меня обижать не советую 12+
14.00 Точь-в-точь 16+
15.00 Без страховки 16+
21.00 Воскресное «Время» 22.30 Концерт оркестра «Фонограф» 12+
00.15 Бокс. Бой за титул чемпиона мира. Сергей Чепалов - Жан Паскаль 12+
01.15 Х/ф «Люди как мы» 16+
03.20 Модный приговор 12+
04.25 Контрольная закупка 12+

РОССИЯ 1

Понедельник, 25 января

05.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 Вести
09.55 О самом главном 12+
11.35, 14.30, 17.30, 19.35 Вести-Москва
11.55 Т/с «Тайны следствия» 12+
14.50 Вести. Дежурная часть
15.00 Т/с «Земский доктор» 12+
18.15 Прямой эфир 16+
21.00 Т/с «Сын моего отца» 16+
23.50 Честный детектив 16+
00.50 Ночная смена 12+

Вторник, 26 января

05.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 Вести
09.55 О самом главном 12+
11.35, 14.30, 17.30, 19.35 Вести-Москва
11.55 Т/с «Тайны следствия» 12+
14.50 Вести. Дежурная часть
15.00 Т/с «Земский доктор» 12+
18.15 Прямой эфир 16+

Понедельник, 25 января

12.30 Д/с «Второе дыхание» 16+
13.00, 15.00, 16.00, 16.35, 17.40, 22.15 Новости
13.05, 19.35, 22.35, 05.35 Все на Матч! Прямой эфир
15.05 Ты можешь больше! 16+
16.05, 20.45, 06.35 Реальный спорт 16+
16.40 Биатлон. Кубок мира. Гонка преследования. Мужчины.
17.45 Биатлон. Кубок мира. Эстафета. Мужчины.
20.15 Безумный спорт с Александром Пушным 12+
22.20, 10.25 Д/с «Вся правда про...» 12+
23.05 Хоккей. КХЛ. «Матч звезд» 16+
00.10 Континентальный вечер 16+
01.10 Хоккей. КХЛ. СКА (Санкт-Петербург) - ЦСКА.
03.45 Баскетбол. Единая лига ВТБ. Локомотив-Кубань (Россия) - Нимбурк (Чехия) 16+
08.30 Х/ф «Гроссмейстер» 16+
11.00 Д/ф «Все дороги ведут...» 16+

Вторник, 26 января

12.30 Д/с «Второе дыхание» 16+
13.00, 15.00, 16.00, 18.10, 20.00 Новости
13.05, 22.05, 02.45, 05.45 Все на Матч! Прямой эфир
15.05 Ты можешь больше! 16+
16.05 Х/ф «Дом гнева» 16+
18.15 Профессиональный бокс. Дэрни Гарсия против Роберта Ферреры 16+
20.05 Где рождаются чемпионы? 12+
20.35, 09.55 Д/с «Мама в игре» 12+
21.05, 08.55 Д/с «Рио ждет» 16+
22.55 Х/ф «Молодая кровь» 16+
00.55 Волейбол. Лига чемпионов. Мужчины. Зенит-Казань (Россия) - Тироль (Австрия).
03.25 Культ тура с Сергеем Шнуровым 16+

Среда, 27 января

05.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 Вести
09.55 О самом главном 12+
11.35, 14.30, 17.30, 19.35 Вести-Москва
11.55 Т/с «Тайны следствия» 12+
14.50 Вести. Дежурная часть
15.00 Т/с «Земский доктор» 12+
18.15 Прямой эфир 16+
21.00 Т/с «Сын моего отца» 16+
22.55 Специальный корреспондент 16+
00.35 Ночная смена 16+

Четверг, 28 января

05.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 Вести
09.55 О самом главном 12+
11.35, 14.30, 17.30, 19.35 Вести-Москва
11.55 Т/с «Тайны следствия» 12+
14.50 Вести. Дежурная часть
15.00 Т/с «Земский доктор» 12+

Среда, 27 января

12.30 Д/с «Второе дыхание» 16+
13.00, 15.00, 16.00, 17.00, 17.55, 19.15 Новости
13.05, 19.20, 05.00 Все на Матч! Прямой эфир
15.05 Ты можешь больше! 16+
16.05, 11.30 Д/ф «Дакар. Итоги гонки» 16+
17.05 Анатомия спорта с Эдуардом Безугловым 16+
17.35 Точка на карте 16+
18.05 Культ тура с Сергеем Шнуровым 16+
18.35 Реальный спорт 16+
20.00 Фигурное катание. Чемпионат Европы. Женщины. Короткая программа.
23.30 Волейбол. Лига чемпионов. Женщины. Локомотив-Казань (Россия) - Динамо-Казань (Россия).
03.45 Баскетбол. Единая лига ВТБ. Локомотив-Кубань (Россия) - Нимбурк (Чехия) 16+
08.30 Х/ф «Гроссмейстер» 16+
11.00 Д/ф «Все дороги ведут...» 16+

Четверг, 28 января

12.30 Д/с «Второе дыхание» 16+
13.00, 15.00, 16.00, 17.05, 17.30, 18.05, 19.30 Новости
13.05, 22.50, 03.45, 05.55 Все на Матч! Прямой эфир
15.05 Ты можешь больше! 16+
16.05 Д/ф «Самая быстрая женщина в мире» 16+
17.10 Январь в истории спорта 12+
17.35, 18.10 Безграничные возможности 12+
19.35 Д/с «Мама в игре» 16+
19.55 Х/ф «Молодая кровь» 16+
21.50 Д/ф «Рожденный победителем. Всеволод Бобров» 16+
23.30 Фигурное катание. Чемпионат Европы. Танцы на льду. Короткая программа.
01.10 Лучшая игра с мячом Шнуровым 16+

Пятница, 29 января

05.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 Вести
09.55 О самом главном 12+
11.35, 14.30, 17.30, 19.35 Вести-Москва
11.55 Т/с «Тайны следствия» 12+
14.50 Вести. Дежурная часть
15.00 Т/с «Земский доктор» 12+
18.15 Прямой эфир 16+
21.00 Т/с «Сын моего отца» 16+
22.55 Специальный корреспондент 16+
00.35 Ночная смена 12+

Суббота, 30 января

04.45 Х/ф «Великий Укротитель» 12+
06.15 Сельское утро 12+
06.45 Диалог 12+
07.40, 11.10, 14.20 Вести-Москва
08.00, 11.00, 14.00 Вести
08.10 Местное время
09.15 Правила движения 12+

Пятница, 29 января

12.30 Д/с «Второе дыхание» 16+
13.00, 15.00, 16.00, 16.55, 18.00, 22.00 Новости
13.05, 21.20, 06.00 Все на Матч! Прямой эфир
15.05 Ты можешь больше! 16+
16.05 Д/ф «Кержаков. Live» 16+
17.00 Прыжки на лыжах с трамплина. Кубок мира.
18.05 Возвращение в жизнь. Церемония празднования 20-летия Паралимпийского комитета России 16+
19.35 Все за Евро. Прямой эфир
20.20 Д/ф «Гаскойн. Легенда Англии» 16+
22.10 Хоккей. Швеция - Чехия.
01.10 Хоккей. Суперфинал Лига Легенд. Россия - Финляндия.
04.05 Фигурное катание. Чемпионат Европы. Женщины. Произвольная программа.
07.00 Фигурное катание. Чемпионат Европы. Пары. Короткая программа.
09.00 Гандбол. Чемпионат Европы. Мужчины.
11.00 Смешанные единоборства. BELLATOR.

Суббота, 30 января

12.30 Смешанные единоборства. BELLATOR.
13.00, 14.00, 15.00, 15.55 Новости
13.05 Ты можешь больше! 16+
14.05, 21.45, 06.30 Все на Матч! Прямой эфир
15.05 Анатомия спорта с Эдуардом Безугловым 16+
16.00 Дублер 12+
16.30 Спортивный вопрос. Прямой эфир 16+
17.30, 12.15 Январь в исто-

Суббота, 30 января

04.45 Х/ф «Великий Укротитель» 12+
06.15 Сельское утро 12+
06.45 Диалог 12+
07.40, 11.10, 14.20 Вести-Москва
08.00, 11.00, 14.00 Вести
08.10 Местное время
09.15 Правила движения 12+

Пятница, 29 января

05.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 Вести
09.55 О самом главном 12+
11.35, 14.30, 17.30, 19.35 Вести-Москва
11.55 Т/с «Тайны следствия» 12+
14.50 Вести. Дежурная часть
15.00 Т/с «Земский доктор» 12+
18.15 Прямой эфир 16+
21.00 Т/с «Сын моего отца» 16+
22.55 Специальный корреспондент 16+
00.35 Ночная смена 12+

Среда, 27 января

12.30 Д/с «Второе дыхание» 16+
13.00, 15.00, 16.00, 17.00, 17.55, 19.15 Новости
13.05, 19.20, 05.00 Все на Матч! Прямой эфир
15.05 Ты можешь больше! 16+
16.05, 11.30 Д/ф «Дакар. Итоги гонки» 16+
17.05 Анатомия спорта с Эдуардом Безугловым 16+
17.35 Точка на карте 16+
18.05 Культ тура с Сергеем Шнуровым 16+
18.35 Реальный спорт 16+
20.00 Фигурное катание. Чемпионат Европы. Женщины. Короткая программа.
23.30 Волейбол. Лига чемпионов. Женщины. Локомотив-Казань (Россия) - Динамо-Казань (Россия).
03.45 Баскетбол. Единая лига ВТБ. Локомотив-Кубань (Россия) - Нимбурк (Чехия) 16+
08.30 Х/ф «Гроссмейстер» 16+
11.00 Д/ф «Все дороги ведут...» 16+

Четверг, 28 января

12.30 Д/с «Второе дыхание» 16+
13.00, 15.00, 16.00, 18.10, 20.00 Новости
13.05, 22.05, 02.45, 05.45 Все на Матч! Прямой эфир
15.05 Ты можешь больше! 16+
16.05 Х/ф «Дом гнева» 16+
18.15 Профессиональный бокс. Дэрни Гарсия против Роберта Ферреры 16+
20.05 Где рождаются чемпионы? 12+
20.35, 09.55 Д/с «Мама в игре» 12+
21.05, 08.55 Д/с «Рио ждет» 16+
22.55 Х/ф «Молодая кровь» 16+
00.55 Волейбол. Лига чемпионов. Мужчины. Зенит-Казань (Россия) - Тироль (Австрия).
03.25 Культ тура с Сергеем Шнуровым 16+

Воскресенье, 31 января

05.35 Х/ф «Тайна «Черных дроздов» 16+
07.30 Сам себе режиссёр 12+
08.50

ТАРИФЫ НА УРЕГУЛИРУЕМЫЕ ВИДЫ УСЛУГ, УТВЕРЖДЕННЫЕ ГКЦ-РЭК

Об установлении тарифов на тепловую энергию, поставляемую АО «Намкоммунтеплоэнерго» потребителям с 1 января 2016 года приложение 1

№	Наименование регулируемой организации	срок действия тарифа с 01.01.2016 по 30.06.2016		с 01.07.2016 по 31.12.2016		с 01.01.2017 по 30.06.2017		с 01.07.2017 по 31.12.2017		с 01.01.2018 по 30.06.2018		с 01.07.2018 по 31.12.2018	
		без НДС, руб/Гкал	с НДС, руб/Гкал	без НДС, руб/Гкал	с НДС, руб/Гкал	без НДС, руб/Гкал	с НДС, руб/Гкал	без НДС, руб/Гкал	с НДС, руб/Гкал	без НДС, руб/Гкал	с НДС, руб/Гкал	без НДС, руб/Гкал	с НДС, руб/Гкал
1	с. Столбы	7 238,47	8 541,39	4 047,34	4 775,86	4 047,34	4 775,86	4 231,80	4 993,52	4 231,80	4 993,52	4 420,46	5 216,14
2	с. Маймага	7 238,47	8 541,39	27 950,34	32 981,40	27 950,34	32 981,40	29 810,35	35 176,21	29 810,35	35 176,21	31 475,11	37 140,63
3	с. Тумул	7 238,47	8 541,39	9 392,77	11 083,47	9 392,77	11 083,47	9 870,03	11 646,64	9 870,03	11 646,64	10 341,25	12 202,68
4	с. Бютэй-Юрдэ	7 238,47	8 541,39	9 312,62	10 988,89	9 312,62	10 988,89	9 829,65	11 598,99	9 829,65	11 598,99	10 322,50	12 180,55
5	с. Аппаны	7 238,47	8 541,39	8 363,17	9 868,54	8 363,17	9 868,54	8 846,24	10 438,56	8 846,24	10 438,56	9 308,31	10 983,81
6	с. Кысыл-Деревня	7 238,47	8 541,39	38 622,07	45 574,04	38 622,07	45 574,04	41 182,83	48 595,74	41 182,83	48 595,74	43 459,88	51 282,66
7	с. Графский Берег (котельная НУСР)	3 388,12	3 997,98	4 649,43	5 486,33	4 649,43	5 486,33	4 954,23	5 845,99	4 954,23	5 845,99	5 174,13	6 105,47
8	с. Графский Берег (котельная ЗВШ)	7 238,47	8 541,39	4 649,43	5 486,33	4 649,43	5 486,33	4 954,23	5 845,99	4 954,23	5 845,99	5 174,13	6 105,47
9	с. Кысыл-Сыыр	7 238,47	8 541,39	6 716,69	7 925,69	6 716,69	7 925,69	7 085,22	8 360,56	7 085,22	8 360,56	7 451,06	8 792,25
10	с. Ымыяхтах	7 238,47	8 541,39	8 147,45	9 613,99	8 147,45	9 613,99	8 583,73	10 128,80	8 583,73	10 128,80	9 021,74	10 645,65
11	с. Партизан	7 238,47	8 541,39	7 438,84	8 777,83	7 438,84	8 777,83	7 837,82	9 248,63	7 837,82	9 248,63	8 219,96	9 699,55
12	с. Никольский	7 238,47	8 541,39	12 038,88	14 205,88	12 038,88	14 205,88	12 797,27	15 100,78	12 797,27	15 100,78	13 477,30	15 903,21
13	с. Крест-Кытыл	7 238,47	8 541,39	8 748,69	10 323,45	8 748,69	10 323,45	9 237,02	10 899,68	9 237,02	10 899,68	9 666,02	11 405,90
14	с. Крест-Кытыл (котельная Квартальная)	3 388,12	3 997,98	8 748,69	10 323,45	8 748,69	10 323,45	9 237,02	10 899,68	9 237,02	10 899,68	9 666,02	11 405,90
15	с. Хонгор-Биэ	7 238,47	8 541,39	12 186,54	14 380,12	12 186,54	14 380,12	12 776,60	15 076,39	12 776,60	15 076,39	13 351,89	15 755,23
16	с. Ергелех	7 238,47	8 541,39	17 875,00	21 092,50	17 875,00	21 092,50	19 004,19	22 424,94	19 004,19	22 424,94	20 019,45	23 622,95
17	с. Кюрюнг-Ат	7 238,47	8 541,39	9 119,27	10 760,74	9 119,27	10 760,74	9 554,49	11 274,30	9 554,49	11 274,30	9 995,06	11 794,17
18	с. Булус	7 238,47	8 541,39	13 461,01	15 883,99	13 461,01	15 883,99	14 216,97	16 776,02	14 216,97	16 776,02	14 902,43	17 584,87
19	с. Фрунзе	7 238,47	8 541,39	9 538,89	11 255,89	9 538,89	11 255,89	10 048,47	11 857,19	10 048,47	11 857,19	10 576,10	12 479,80
20	с. Сгыгнах	7 238,47	8 541,39	7 944,27	9 374,24	7 944,27	9 374,24	8 383,04	9 891,99	8 383,04	9 891,99	8 797,13	10 380,61
21	с. Хатас	7 238,47	8 541,39	7 497,72	8 847,31	7 497,72	8 847,31	7 939,04	9 368,07	7 939,04	9 368,07	8 356,27	9 860,40
22	с. Харыялах	7 238,47	8 541,39	6 044,90	7 132,98	6 044,90	7 132,98	6 370,63	7 517,34	6 370,63	7 517,34	6 693,55	7 898,39
23	с. Намцы	3 388,12	3 997,98	3 832,48	4 522,33	3 832,48	4 522,33	4 065,39	4 797,16	4 065,39	4 797,16	4 245,93	5 010,20

Об установлении тарифов на тепловую энергию, поставляемую АО «Намкоммунтеплоэнерго» с 1 июля 2016 года для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей, осуществляющих свою деятельность в сфере производства и реализации продуктов питания и товаров народного потребления и оказания социально-значимых видов услуг, а также индивидуальных гаражей приложение 2

№	Наименование регулируемой организации	срок действия тарифа с 01.01.2016 по 30.06.2016		с 01.07.2016 по 31.12.2016		с 01.01.2017 по 30.06.2017		с 01.07.2017 по 31.12.2017		с 01.01.2018 по 30.06.2018		с 01.07.2018 по 31.12.2018	
		без НДС, руб/Гкал	с НДС, руб/Гкал	без НДС, руб/Гкал	с НДС, руб/Гкал	без НДС, руб/Гкал	с НДС, руб/Гкал	без НДС, руб/Гкал	с НДС, руб/Гкал	без НДС, руб/Гкал	с НДС, руб/Гкал	без НДС, руб/Гкал	с НДС, руб/Гкал
1	с. Маймага	8 340,78	9 842,12	8 340,78	9 842,12	8 340,78	9 842,12	8 787,70	10 369,49	8 787,70	10 369,49	9 254,98	10 920,88
2	с. Тумул	8 340,78	9 842,12	8 340,78	9 842,12	8 340,78	9 842,12	8 787,70	10 369,49	8 787,70	10 369,49	9 254,98	10 920,88
3	с. Никольский	8 340,78	9 842,12	8 340,78	9 842,12	8 340,78	9 842,12	8 787,70	10 369,49	8 787,70	10 369,49	9 254,98	10 920,88
4	с. Крест-Кытыл	8 340,78	9 842,12	8 340,78	9 842,12	8 340,78	9 842,12	8 787,70	10 369,49	8 787,70	10 369,49	9 254,98	10 920,88
5	с. Крест-Кытыл (котельная Квартальная)	8 340,78	9 842,12	8 340,78	9 842,12	8 340,78	9 842,12	8 787,70	10 369,49	8 787,70	10 369,49	9 254,98	10 920,88
6	с. Хонгор-Биэ	8 340,78	9 842,12	8 340,78	9 842,12	8 340,78	9 842,12	8 787,70	10 369,49	8 787,70	10 369,49	9 254,98	10 920,88
7	с. Ергелех	8 340,78	9 842,12	8 340,78	9 842,12	8 340,78	9 842,12	8 787,70	10 369,49	8 787,70	10 369,49	9 254,98	10 920,88
8	с. Кюрюнг-Ат	8 340,78	9 842,12	8 340,78	9 842,12	8 340,78	9 842,12	8 787,70	10 369,49	8 787,70	10 369,49	9 254,98	10 920,88
9	с. Булус	8 340,78	9 842,12	8 340,78	9 842,12	8 340,78	9 842,12	8 787,70	10 369,49	8 787,70	10 369,49	9 254,98	10 920,88
10	с. Фрунзе	8 340,78	9 842,12	8 340,78	9 842,12	8 340,78	9 842,12	8 787,70	10 369,49	8 787,70	10 369,49	9 254,98	10 920,88

Об установлении тарифов на горячее водоснабжение, поставляемое АО «Намкоммунтеплоэнерго» потребителям с 1 января 2016 года приложение 3

№	Наименование регулируемой организации	срок действия тарифа с 01.01.2016 по 30.06.2016		с 01.07.2016 по 31.12.2016		с 01.01.2017 по 30.06.2017		с 01.07.2017 по 31.12.2017		с 01.01.2018 по 30.06.2018		с 01.07.2018 по 31.12.2018	
		без НДС, руб/м3	с НДС, руб/м3	без НДС, руб/м3	с НДС, руб/м3	без НДС, руб/м3	с НДС, руб/м3	без НДС, руб/м3	с НДС, руб/м3	без НДС, руб/м3	с НДС, руб/м3	без НДС, руб/м3	с НДС, руб/м3
1	с. Столбы (ЗСТ)	526,78	621,60	347,99	410,63	347,99	410,63	365,53	431,33	365,53	431,33	664,61	784,24
2	с. Ымыяхтах (ЗСТ)	526,78	621,60	561,20	662,22	561,20	662,22	597,97	705,60	597,97	705,60	919,04	1 084,47
3	с. Хатас (ЗСТ)	526,78	621,60	527,41	622,34	527,41	622,34	565,29	667,04	565,29	667,04	886,52	1 046,09
4	с. Намцы (ЗСТ)	315,01	371,71	336,82	397,45	336,82	397,45	350,60	413,71	350,60	413,71	646,20	762,52

Об установлении тарифов на горячее водоснабжение, поставляемое АО «Намкоммунтеплоэнерго» потребителям с 1 января 2016 года приложение 4

№	Наименование регулируемой организации	срок действия тарифа с 01.01.2016 по 30.06.2016		с 01.07.2016 по 31.12.2016		с 01.01.2017 по 30.06.2017		с 01.07.2017 по 31.12.2017		с 01.01.2018 по 30.06.2018		с 01.07.2018 по 31.12.2018	
		без НДС, руб/м3	с НДС, руб/м3	без НДС, руб/м3	с НДС, руб/м3	без НДС, руб/м3	с НДС, руб/м3	без НДС, руб/м3	с НДС, руб/м3	без НДС, руб/м3	с НДС, руб/м3	без НДС, руб/м3	с НДС, руб/м3
1	с. Столбы (ОСТ)	490,59	578,90	369,49	436,00	369,49	436,00	392,22	462,82	392,22	462,82	417,47	492,61
2	с. Тумул (ОСТ)	490,59	578,90	645,66	761,88	645,66	761,88	693,10	817,86	693,10	817,86	746,97	881,42
3	с. Бютэй-Юрдэ (ОСТ)	490,59	578,90	691,04	815,43	691,04	815,43	742,24	875,84	742,24	875,84	798,70	942,47
4	с. Аппаны (ОСТ)	490,59	578,90	598,14	705,81	598,14	705,81	647,38	763,91	647,38	763,91	702,70	829,19
5	с. Кысыл-Сыыр (ОСТ)	490,59	578,90	419,94	495,53	419,94	495,53	452,77	534,27	452,77	534,27	490,19	578,42
6	с. Партизан (ОСТ)	490,59	578,90	486,26	573,79	486,26	573,79	519,90	613,48	519,90	613,48	553,72	653,39
7	с. Крест-Кытыл (ОСТ)	490,59	578,90	625,80	738,44	625,80	738,44	669,37	789,86	669,37	789,86	719,56	849,08
8	с. Ергелех (ОСТ)	490,59	578,90	1 077,07	1 270,94	1 077,07	1 270,94	1 173,80	1 385,08	1 173,80	1 385,08	1 278,14	1 508,21
9	с. Кюрюнг-Ат (ОСТ)	490,59	578,90	572,10	675,08	572,10	675,08	613,68	724,14	613,68	724,14	662,08	781,25
10	с. Булус (ОСТ)	490,59	578,90	860,44	1 015,32	860,44	1 015,32	931,45	1 099,11	931,45	1 099,11	1 009,41	1 191,10
11	с. Хатас (ОСТ)	490,59	578,90	479,01	565,23	479,01	565,23	518,44	611,76	518,44	611,76	562,01	663,17
12	с. Намцы (ОСТ)	298,07	351,72	290,55	342,85	290,55	342,85	279,29	329,56	279,29	329,56	322,59	380,66

Об установлении тарифов на теплоноситель, поставляемый АО «Намкоммунтеплоэнерго» потребителям с 1 января 2016 года приложение 5

№	Наименование регулируемой организации	срок действия тарифа с 01.01.2016 по 30.06.2016		с 01.07.2016 по 31.12.2016		с 01.01.2017 по 30.06.2017		с 01.07.2017 по 31.12.2017		с 01.01.2018 по 30.06.2018		с 01.07.2018 по 31.12.2018	
		без НДС, руб/м3	с НДС, руб/м3	без НДС, руб/м3	с НДС, руб/м3	без НДС, руб/м3	с НДС, руб/м3	без НДС, руб/м3	с НДС, руб/м3	без НДС, руб/м3	с НДС, руб/м3	без НДС, руб/м3	с НДС, руб/м3
1	с. Столбы	128,67	151,83	146,89	173,33	146,89	173,33	155,70	183,73	155,70	183,73	165,04	194,75
2	с. Тумул	128,67	151,83	129,06	152,29	129,06	152,29	136,80	161,42	136,80	161,42	145,01	171,11
3	с. Бютэй-Юрдэ	128,67	151,83	256,98	303,24	256,98	303,24	272,40	321,43	272,40	321,43	288,74	340,71
4	с. Аппаны	128,67	151,83	138,16	163,03	138,16	163,03	146,45	172,81	146,45	172,81	155,24	183,18
5	с. Кысыл-Сыыр	128,67	151,83	106,87	126,11	106,87	126,11	113,29	133,68	113,29	133,68	120,08	141,69
6	с. Партизан	128,67	151,83	77,12	91,00	77,12	91,00	81,75	96,47	81,75	96,47	86,65	102,25
7	с. Крест-Кытыл	128,67	151,83	144,62	170,65	144,62	170,65	153,					

О МАТЕРИНСКОМ (СЕМЕЙНОМ) КАПИТАЛЕ В 2016 ГОДУ

ГУ Управление Пенсионного фонда РФ в Намском улусе РС(Я) сообщает об изменениях 2016 года по материнскому (семейному) капиталу:
1. Согласно статье 4.1 Федерального закона от 06.04.2015г. №68-ФЗ (в редакции от 14.12.2015г.) в 2016 году размер материнского (семейного) капитала не увеличивается (не индексируется).

2. Программа материнского капитала продлена на два года. Теперь для получения права на материнский капитал необходимо, чтобы ребенок, который дает право на сертификат, родился или был усыновлен до 31 декабря 2018 года. При этом нужно еще раз подчеркнуть, что, как и раньше, само получение сертификата и распоряжение его средствами временем не ограничены.

3. В 2016 году Пенсионный фонд продолжает принимать заявления от владельцев сертификата на предоставление единовременной выплаты в размере 20000 руб. Подать заявление могут проживающие на территории РФ семьи, которые получили право на материнский сертификат по состоянию на 31 декабря 2015 года и те семьи, которые не использовали полностью всю сумму материнского капитала. Чтобы получить единовременную выплату заявление в ПФР нужно подать не позднее 31 марта 2016 года. Полученные деньги семьи могут использовать на повседневные нужды. Для получения единовременной выплаты требуются следующие документы:

- паспорт владельца сертификата
- документ, подтверждающий реквизиты счета

4. И последнее. Важным нововведением в области распоряжения средствами материнского капитала будет возможность направления средств МСК на покупку товаров и оплату услуг для социальной адаптации и интеграции в общество детей-инвалидов. Пенсионный фонд начнет принимать заявления с подтверждающими документами от владельцев сертификатов после того, как Правительство РФ утвердит соответствующий перечень товаров и услуг, а также правила направления средств материнского капитала на их приобретение.

Узнавайте больше на сайте www.pfr.ru

Для справок – 42-6-86

ЫТЫКТАБЫЛЛААХ НАМ УЛУУХУН ОЛОХТООХТОРО, БАЛДЫТТАРА!

«TORUT UU» тэрилтэ кыһынгы үлэ режимигэр кирибигин биллэрэр: Үлэ күннэригэр сарсыарда 9.00-тан 18.30 ч. дылы үлэлибит.

Дьиэҕэ илдьэн биэрии диспетчерэ сарсыарда 9.00 кизэ 18.30 ч. дылы сакааһы ылар.

Өрөбүл күммүт хас нэдиэлэ баскыһаньбата уонна тохсунньу 1 күнэ.

Намга: Чернышевская ул. 6-та, «Олонхо» атыы киинэ

Аппааныга: Лена ул. 16-та, өрөбүлэ суох.

Аадырыска тиэрдии телефоннара: 8-924-873-73-11, 8-914-300-11-70

Төрүт уу — Чэгийн турук — Үйэлээх олох

Открылся специализированный магазин «СПЕЦ-ОДЕЖДА» (на 2-м этаже маг. «Электропродукты») товары Российского производства «Авангард», «Урсус», «Спецобъединение» и др.

При покупке свыше 2016 руб. Вы становитесь участником розыгрыша супер-приза — Жеребенок и 5 ценных призов.

Наш адрес: ул. Ленина, 12/2, 2-й этаж, конт. тел. 8914-107-05-29

Продаю Урал-кунг, 10 т., двиг. камазовский.

Тел. 89142901765 (ватсап, Александр)

МАХТАЛ

2015 сыл муус устар ыйга олоһор дьиэм уокка былдьаммыта. Бу ыарахан кэмэр күөс-көмө, өйөөбүл буолбут Салбан нэһилиэгин баһылыгар Новиков Афанасий Христофоровичка, нэһилиэгим бары олохтоохторугар уонна тэрилтэлэригэр, Салбан орто оскуолатын директоругар Винокурова Наталья Борисовнаҕа, профсоюз председателигэр Никифорова Ольга Николаевнаҕа, кырдьаҕаҥар сэбиэтин солбуйааччы председателигэр Гаврильева Таисия Николаевнаҕа, Нам уллуһун муниципальнай тэриллии баһылыгар Атласов Александр Павловичка, Нам уллуһун социальной харалта управлениетын начальнигар Парников Николай Григорьевичка, Ил Түмэн депутатыгар Румянцев Николай Иннокентьевичка, улус Мунһааһын депутатыгар Федоров Анатолий Анисимовичка, Нам уллуһун «КПРФ» партиянай тэрилтэ секретарыгар Алексеев Василий Семеновичка, «Эрэл» ТХПК директоругар Посельская Анатолий Анатольевичка, детдомга бииргэ олоһорбут доһотторбор, истинг дьүөгэлэрбэр Дьяконова Гертруда Афанасьевна уонна Ван-Син-Чин Зоя Михайловнаҕа, дьүөгэлэрибэр Новгородова Ксения Гаврильевна уонна Жиркова Варвара Алексеевна оҕолоругар уонна сиэннэригэр, кыһыым Люция Дмитриевна үлэлиир Хамаҕатта саха-французскай лицей коллективыгар, Салбанга үлэлиир сылдыһыт үөлээннээхтэрбэр, бириддилээн көмөлөспүт бар дьоммор, үөрэппит оҕолорбор, эдьийдиди-балыстыы Канаевтар дьиэ кэргэттиригэр, Салбан дьаһалтатын тыа хаһаайыстыбатын специалиһыгар Степанова Зоя Егоровнаҕа, Дьокуускай куоракка олоһор эдьийбэр Ядрихинская Клара Николаевнаҕа, бииргэ төрөөбүт убайым Ушницкай

Рум Дмитриевич оҕолоругар, бары аймахтарбар уонна оҕолорбор махталбын тиэрдэбин.

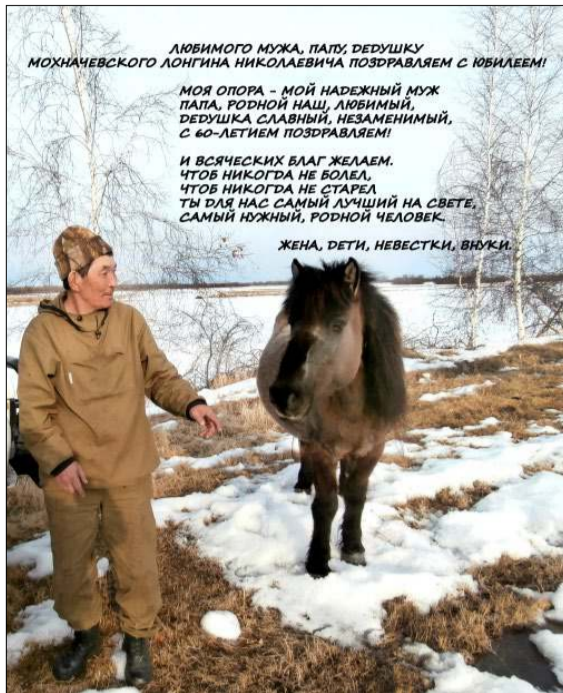
Махтал тыллары аныбын манан халааттаах аанһалларбар Максимова Варвара Афанасьевнаҕа, Шестаков Николай Михайловичка, Михайлова Любовь Ивановнаҕа, терапевтической отделении бары үлэһиттэригэр, Хамаҕатта участковой балыһатын терапевт ырааһыгар Жиркова Наталья Ивановнаҕа, лаборант Охлопкова Любовь Евтропьевнаҕа.

Бу ый 20 күнүгэр Нам уллуһун муниципальнай тэриллии дьаһалтатын, Нам уллуһун ветераннарын сэбиэтин көүлүлээһининэн «Сүрээм сылааһын аныбын» благотворительнай концерт ыһпыккытыгар Нам уллуһун муниципальнай тэриллии дьаһалтатыгар, Нам уллуһун ветераннарын сэбиэтин председателигэр Кобякова Софья Дмитриевнаҕа, «Иэйи» ветераннар түмсүүлэрин салайааччытыгар Никонов Василий Егоровичка, Гурьева Татьяна Андреевнаҕа, Салбан нэһилиэгин дьаһалтатыгар уонна ветераннарын сэбиэтин чилиэннэригэр, Үөдэй, 1 Хомуस्ताх, Аппааны, Бөтүн нэһилиэгитэрин ветераннарын түмсүүлэригэр, 1 Хомуस्ताх уонна Хамаҕатта нэһилиэгитэрин олохтоох дьаһалтатыгар, бириддилээн көмөлөспүт дьонно уонна концерт бары кыттыһылаахтарыгар, көрөөччүлэригэр сэмэй кылааккыт иһин дириг махталбын тиэрдэбин.

Мин ыарахан кэмэр көмөлөспүт бар дьоммор чэбдик доруобуйаны, үлэтигэр үрдүк ситиһиллэри, дьиэ кэргэннэригэр ил-эйэни уонна дьолу-соргуну, амарах санааҕыт устубатын!

Махталы кытта Салбантаны Ушницкай Февронья Дмитриевна

УҺУРЭХ ТЫПТАР

АЮБИМОГО МУЖА, ПАПА, ДЕДУШКУ МОХНАЧЕВСКОГО ЛОГИНА НИКОЛАЕВИЧА ПОЗДРАВЛЯЕМ С ЮБИЛЕЕМ!
МОЯ ОПОРА - МОЙ НАДЕЖНЫЙ МУЖ ПАПА, РОДНОЙ НАШ, ЛЮБИМЫЙ, ДЕДУШКА СЛАВНЫЙ, НЕЗАМЕНИМЫЙ, С 60-ЛЕТИЕМ ПОЗДРАВЛЯЕМ!
И ВСЯЧЕСКИХ БЛАГ ЖЕЛАЕМ, ЧТОБ НИКОГДА НЕ БОЛЕЛ, ЧТОБ НИКОГДА НЕ СТАРЕЛ, ТЫ ДАЖЕ НАС САМЫЙ ЛУЧШИЙ НА СВЕТЕ, САМЫЙ НУЖНЫЙ, РОДНОЙ ЧЕЛОВЕК.
ЖЕНА, ДЕТИ, НЕВЕСТКИ, ВНУКИ.

Тапталаах аҕабытын, эһэбитин КИР ЕГОРОВИЧ АММОСОВЫ, 55 сааскын томточчу туолбут кэрэ-бэлиэ үбүлүүгүнэн сахалыы айхаллыбыт, ураанхайды уруйдуубут!

Эн биһиги тус олохтун онгостобутугар, оннубутун-тойбутун буларбытыгар мэлдьи сүбэ-ама, күөс-көмө, өйбүл-тирэх буолабын. Уйаҕас-сайаҕас сыһанын, үтүмэн үтүөг-өңөг иһин мунура суох махтанабыт! Эн баар буолангы биһиги бигэ-таҕа тирэхтээхпит, инникигэ-кэскилгэ эрэллээхпит! Күндү киһибитигэр, Эйиэхэ, хабааран тымныыга ымыттыбат, хажсаат тыалга харыйтарбат кытаанах доруобуйаны, үөрэ-көтө, сырдыы-сыдьааһа сылдьаргар баҕарабыт! Эдэрдии эрчимгин сүтэриэмэ, түбүктээх үлөг үтөгүтүмүктээх буоллун! Баҕарабыт быстыбат быйаһы, уостубат уйгуну, дьолун томтойдун, өрөгөйүң үрдээтин!

Эвэрдэни кытта кыргыттарың Кира уонна Лена, күтүөтүң Дьулус, сиэннэриң Сайаана уонна Айгылаана

Дорогого дядю, зятя ЛОГИНА НИКОЛАЕВИЧА поздравляем с юбилеем — 60-летием!

Будь всегда таким же бодрым, молодым, пусть здоровье тебя не подводит! Отличного настроения, успехов во всех делах, пусть удача в охоте и рыбалке тебя не покидает, а подсобное хозяйство процветает! Семейного благополучия, тепла и уюта, пусть дети и внуки тебя и дальше только радуют!

Верховцевы из г. Якутска

Модут нэһилиэгин олохтооһо, «Модут нэһилиэгин сайдыытыгар» бэлиэ хаһаайына, сир тиэриитигэр Нам оройуонун, Саха сирин, Дальний Восток хас да төгүллээх кыайыылааҕа, нэһилиэк ветераннарын инбалииттэрин биир бас-көс спортсмена, уһун сылларга слесарынан, тракториһынан үлэлээбит, күндүтүк саныыр, таптыыр, холбур онгостор убайыт ДЬЯКОНОВ ИННОКЕНТИЙ ГАВРИЛЬЕВИЧ 65 сааһын туолбутунан итиитик-истинник сүгүрүүэн туран эвэрдэлибит!

Баҕарабыт Эйиэхэ муус доруобуйаны, кэргэниң, оҕолорун, сиэннэриң алгыстарынан уһун үйэни!

Эвэрдэни кытта убайың Степан, бырааттарың Иван, Михаил Дьяконовтар, бииргэ төрөөбүт балгыларың: Күһүүртэн Полина, Москваттан Наташа, Уус Алдантан Тамара, Модуттан Акулина, Ая, Амнаттан быраатың Петр

Убаастабыллаах ветеранмыт БЕРЕЖНЕВА ЕКАТЕРИНА ПЕТРОВНА!

Эйигин 60 сааскын туолбут өрөгөйдөөх үбүлүүгүнэн итиитик-истинник эвэрдэлибит!

Нам техникумугар өр сылларга сүдү кылааккын киллэрэн таһаарылаахтык үлэлииргин истинник саныыбыт. Баҕарабыт баҕа санаа бастыгын, үтүө санаа үтүмэни! Үтүмэн үгүс үөрүүнү, уйгулаах, быйаннаах олоһу, чиргэл доруобуйаны, Тус олох-хор чугас дьонун үөрүүтүнэн уйдараң дьоллоох-саргылаах буол!

Нам техникумун коллектива

Убаастабыллаах ветеранмытын ПАВЛОВ ИВАН ГАВРИЛЬЕВИЧЫ, 70 сааскын туолбут өрөгөйдөөх үбүлүүгүнэн итиитик-истинник эвэрдэлибит!

Нам техникумугар өр сылларга сыраалаах үлэ-бэ кыһамнылаахтык үлэлээбитин иһин истинник саныыбыт, дириг махталытын тиэрдэбит. Бу үөрүүлээх түгэнигэ баҕарабыт баҕа санаан барҕара туоларыгар, чугас дьонун-сэргэн убаастабылыгар уйдараң дьоллоохтук олоһоргор. Чиргэл доруобуйаны, үгүс ситиһиллэри, алаһа дьыһытыгар ыарыы ыалласпатын, дьол-үөрүү тосхойо турдун диэн алгыс маанытын аныыбыт!

Нам техникумун коллектива

Күндүттэн күндү киһибитин — ийэбин, кэргэммин, кыыспын, балтыбын, эдьийбитин НАЗАРОВА ВАСИЛИСА ВАСИЛЬЕВНАНЫ үбүлүүдээх дьоро үтүө күнүгүнэн эвэрдэлибит!

Сайдам-сайаҕас санааһын, сүрээм сылааһын уурангың, биһиги — аймахтарың туспуутугар кыһамныгың, айар-тутар дьобурдун, олоххо актыы-бынай көрүүгүн, үөрүүнүгү, мааны майгыгың, күн-нэгэ алгыһар дьонун истинг сыһаннарың, ытык-табылларың ыларгыттан үөрэбит, Эйигинэн киэн туттабыт, холбур онгостобут! Дьиэ кэргэн тапталаах ийэтэ, элэккэй-эйээс майгың, ыллыктаах сайаҕас санааң, сүүтүк сүбэлэриң, үлүскэннээх үлэһит хотуулааһа, убаарабат, дьулур-дьүккүөр — бу барыта Эн тулхадыйбат хаачыстыбаларың.

Күндүтүк саныыр кэрэ киһибитигэр баҕарабыт баҕа санаан барҕара турарыгар! Дьиэ кэргэниң уйгулаах олоһу, чугас дьонун тапталаһынан, бар дьонун ытыктабылларынан арчыланан, олоһун киэркэйдин, санаан сандаардын диэн үтүөгү кэрэһэлибит! Чугас дьонун бигэ-тирэх буолан, чэгийн-чэбдик бэйэлээх, дьол-саргы тулалаах, ылсыбыккын ыспара, туһуктук торолута, орон ситиһиллэринэн санаан кынатаннын диэн алгысыт үтүөгүтүн, санаабыт мааныгың этэбит. Ис эйгэн тэтимэ сыдьааһа-сырдыы турдун!

Эвэрдэни кытта ийэң, кэргэниң, кыһың, Павловтар, Матвеевтар, Осиповтар дьиэ кэргэттэрэ

Коллектив потребительского общества «Илгэ» сердечно поздравляет **ЕВДОКИЮ ДМИТРИЕВНУ ЖАПАРОВУ** с 50-летним юбилеем!

Мы тебя сегодня поздравляем, Море счастья и любви желаем! Пусть не тяготят тебя заботы, Будет радость в сердце от работы! Пусть семья крепчает год от года. Будет в доме ясная погода! Оставайся молодой, красивой, Яркой, жизнерадостной, счастливой!

УВАЖАЕМЫЕ ГРАЖДАНЕ!

В здании прокуратуры Намского района 25 января 2016 года с 11 до 13 часов проводит прием граждан заместитель прокурора Республики Самойленко Б.М.

Адрес: с. Намцы, ул. Советская, 5/1

СВЯЗНОЙ РАБОТА

приглашает на работу МЕНЕДЖЕРОВ ПО ПРОДАЖАМ

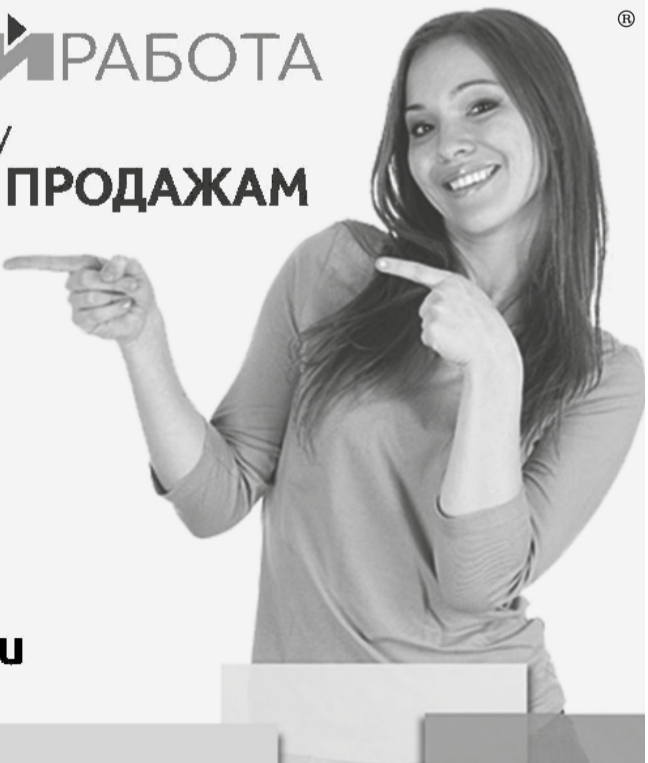
Официальное трудоустройство, полный соц. пакет, стажировка оплачивается 3/П от 23 000 рублей.

Запишись на собеседование прямо сейчас, позвонив или отправив резюме:

8 800 700 700 3

(звонок по России бесплатный)

rabota_dv@maxus.ru

БИЛЭРИИЛЭР

РЕШЕНИЕ

**от «30» декабря 2015г. № 16
О бюджете муниципального образования «Искровский наслег» на 2016 год**

Рассмотрев представленный проект местного бюджета на 2016 год с приложенными к нему документами, и руководствуясь Бюджетным кодексом Российской Федерации, Законом Республики Саха (Якутия) «О бюджетном устройстве и бюджетном процессе в Республике Саха (Якутия)», Уставом муниципального образования «Искровский наслег» Республики Саха (Якутия), Положением о бюджетном процессе в муниципальном районе (городском округе) «Намский улус», прогнозом социально-экономического развития муниципального образования «Искровский наслег» Республики Саха (Якутия), наслезный Совет депутатов муниципального образования «Искровский наслег»

РЕШИЛ:

Статья 1. Основные характеристики бюджета муниципального образования «Искровский наслег» на 2016 год

1. Утвердить основные характеристики и иные показатели местного бюджета на 2016 год:

1) прогнозируемого общего объема доходов в сумме 14 237 635,00 рублей, из них налоговые и неналоговые доходы в сумме 453 335,00 рублей, безвозмездные поступления в сумме 13 784 300,00 рублей, из них межбюджетные трансферты из государственного бюджета Республики Саха (Якутия) в сумме 13 738 800,00 рублей;

2) общий объем расходов местного бюджета в размере 14 237 635,00 рублей;

3) дефицит местного бюджета в размере 0,0 рублей;

Статья 2. Доходы бюджета муниципального образования «Искровский наслег»

1. Утвердить в местном бюджете муниципального образования «Искровский наслег» прогнозируемый объем поступления доходов по основным источникам на 2016 год в объеме согласно приложению 1 к настоящему решению.

2. Установить, что доходы местного бюджета, поступающие в 2016 году формируются за счет федеральных, региональных на-

логов, сборов и неналоговых доходов в соответствии с нормативами, установленными Бюджетным кодексом Российской Федерации, Законом Республики Саха (Якутия) «О бюджетном устройстве и бюджетном процессе в Республике Саха (Якутия)», Законом Республики Саха (Якутия) «О государственном бюджете на 2016 год».

3. Утвердить перечень главных администраторов доходов местного бюджета, закрепляемые за ними виды (подвиды) доходов бюджета согласно приложению 2 к настоящему решению;

4. Утвердить перечень главных администраторов источников финансирования дефицита местного бюджета, закрепляемые за ними источники финансирования дефицита местного бюджета согласно приложению 3 к настоящему решению.

5. Определить финансовое управление Администрации муниципального образования «Намский улус» Республики Саха (Якутия) уполномоченным органом муниципального образования «Искровский наслег» по осуществлению электронного документооборота и получения выписки из лицевого счетов администраторов поступлений доходов местного бюджета муниципального образования «Искровский наслег».

Статья 11. Вступление в силу настоящего решения

Настоящее решение вступает в силу с 1 января 2016 года.

Статья 12. Завершение текущего финансового года.

Бюджетные ассигнования, лимиты бюджетных обязательств и предельные объемы финансирования, предусмотренные на текущий финансовый год, прекращают свое действие 31 декабря.

Статья 13. Обнародование и опубликование настоящего решения

Настоящее Решение подлежит официальному обнародованию на информационном стенде, опубликованию на сайте sakha.gov.ru и в улуной газете «Эн-сиэли».

Статья 14. Контроль исполнения настоящего решения

Контроль исполнения настоящего Решения возложить на постоянную комиссию по налоговой, бюджетной и экономической политике (предс. Терентьева С.Н.).

Председатель Наслезного совета депутатов муниципального образования

**«Искровский наслег» Абрамов П.В.
Глава муниципального образования «Искровский наслег» Абрамов П.В.**

РЕШЕНИЕ от «29» декабря 2015г. № 35-1

О бюджете муниципального образования «Едейский наслег» на 2016 год

Рассмотрев представленный проект местного бюджета на 2016 год с приложенными к нему документами, и руководствуясь Бюджетным кодексом Российской Федерации, Законом Республики Саха (Якутия) «О бюджетном устройстве и бюджетном процессе в Республике Саха (Якутия)», Уставом муниципального образования «Едейский наслег» Республики Саха (Якутия), Положением о бюджетном процессе в муниципальном районе (городском округе) «Намский улус», прогнозом социально-экономического развития муниципального образования «Едейский наслег» Республики Саха (Якутия), наслезный Совет депутатов муниципального образования «Едейский наслег»

РЕШИЛ:

Статья 1. Основные характеристики бюджета муниципального образования «Едейский наслег» на 2016 год

1. Утвердить основные характеристики и иные показатели местного бюджета на 2016 год:

1) прогнозируемого общего объема доходов в сумме 26 767 855,00 рублей, из них налоговые и неналоговые доходы в сумме 1 188 755,00 рублей, безвозмездные поступления в сумме 25 579 100,00 рублей, из них межбюджетные трансферты из государственного бюджета Республики Саха (Якутия) в сумме 25 459 200,00 рублей;

2) общий объем расходов местного бюджета в размере 26 767 855,00 рублей;

3) дефицит местного бюджета в размере 0,0 рублей;

Статья 2. Доходы бюджета муниципального образования «Едейский наслег»

1. Утвердить в местном бюджете муниципального образования «Едейский наслег» прогнозируемый объем поступления доходов по основным источникам на 2016 год в объеме согласно приложению 1 к настоящему решению.

2. Установить, что доходы местного бюджета, поступающие

в 2016 году формируются за счет федеральных, региональных налогов, сборов и неналоговых доходов в соответствии с нормативами, установленными Бюджетным кодексом Российской Федерации, Законом Республики Саха (Якутия) «О бюджетном устройстве и бюджетном процессе в Республике Саха (Якутия)», Законом Республики Саха (Якутия) «О государственном бюджете на 2016 год».

3. Утвердить перечень главных администраторов доходов местного бюджета, закрепляемые за ними виды (подвиды) доходов бюджета согласно приложению 2 к настоящему решению;

4. Утвердить перечень главных администраторов источников финансирования дефицита местного бюджета, закрепляемые за ними источники финансирования дефицита местного бюджета согласно приложению 3 к настоящему решению.

5. Определить финансовое управление Администрации муниципального образования «Намский улус» Республики Саха (Якутия) уполномоченным органом муниципального образования «Едейский наслег» по осуществлению электронного документооборота и получения выписки из

лицевых счетов администраторов поступлений доходов местного бюджета муниципального образования «Едейский наслег».

Статья 12. Вступление в силу настоящего решения

Настоящее решение вступает в силу с 1 января 2016 года.

Статья 13. Завершение текущего финансового года.

Бюджетные ассигнования, лимиты бюджетных обязательств и предельные объемы финансирования, предусмотренные на текущий финансовый год, прекращают свое действие 31 декабря.

Статья 14. Обнародование и опубликование настоящего решения

Настоящее Решение подлежит официальному обнародованию на информационном стенде, опубликованию на сайте sakha.gov.ru и в улуной газете «Эн-сиэли».

Статья 15. Контроль исполнения настоящего решения

Контроль исполнения настоящего Решения возложить на постоянную комиссию по налоговой, бюджетной и экономической политике (предс. Черноградская Ю.Ю.).

Председатель НСД МО «Едейский наслег» Ядрев С.В.

<p>Балтыбыт, эдьийбит ИВАНОВА Акулина Львовна ыараханньк ыалдьан күн сирин олобуттан тураабытынан кэргэннэр Иванова Иннокентий Прокольевичка, кыргыттарыгар, күтүөттэригар, сиэннэригар, аймах-билэ дьонугар дириг кутурбаммытын тиздэбит. Николайскан аймактарыт Олесовтар, Петровтар, Олесовтар, Кудриннар, Колесовтар, Протопоповтар</p>	<p>Күндү биригэ үөрэммит дьуөгэбитигэр Колосова Анастасия Прокольевнага, кылыгар Ренаба тапталлаах ийэлэрэ, эбэлэрэ, улус ытык ветерана, Нам улууһун Ытык киһитэ ПОРТОВА Матрена Николаевна уһун, ыарахан ыарыттан күн сириттэн барбытынан дириг кутурбаммытын тиздэбит. Нам орто оскулатын 10 «б» кыл., 1978 с. выпуск</p>
<p>Выражаем глубокое соболезнование учителю русского языка и литературы МБОУ «Намская СОШ №2» Молчановой Людмиле Иннокентьевне и всем родным и близким в связи с тяжелой утратой горячо любимой матери, жены, бабушки ИВАНОВОЙ Акулины Львовны. МКУ «Управление образования МО «Намский улус», профсоюз работников образования Намского улуса «Альтернатива»</p>	<p>Нам улууһун пенсионер фонд коллектива биригэ улаэири коллегабытыгар Колосова Анастасия Прокольевнага, кини дьээ кэргэннэр тапталлаах ийэлэрэ, эбэлэрэ, улус ытык киһитэ, үлэ, тыыл ветерана ПОРТОВА Матрена Николаевна уһун, ыарахан ыарыттан олхотон барбытынан дириг кутурбаммытын тиздэбит.</p>
<p>Тапталлаах күн күбэй ийэбит, эбэбит, хос эбэбит, Нам улууһун Ытык киһитэ, үлэ, тыыл ветерана, сэрии кытыылаары оҕдообото ПОРТОВА Матрена Николаевна б.д. тохсунньу 19 күнүгэр 90 сааһыгар ыарахан ыарыттан хомолтолоотук күн сириттэн барбытынан дириг кутурбаммытын туран иитиннэрэбит. Оболоро, күтүөтэ, кийитэ, сиэннэртэ, хос сиэннэртэ</p>	<p>Ыаллы олоор Колосова Наталья Прокольевнага, Нам салиэнньэтин олохтообор ийэлэ ПОРТОВА Матрена Николаевна уһун, ыарахан ыарыттан күн сириттэн барбытынан дириг кутурбаммытын тиздэбит. Ыаллы олоор Белоусовтар</p>
<p>Убаастыыр кырдыбаас эдьийбит, үлэ, тыыл ветерана, Нам улууһун Ытык киһитэ, сэрии оҕдообото ПОРТОВА Матрена Николаевна күн сириттэн барбытынан оболоругар, сиэннэригар, күтүөттэригар, кийитигэр дириг кутурбаммытын тиздэбит. Хатырыктан аймактара, балтылара, бырааттара</p>	<p>«Нам улууһа» МТ дьаһалтата, улууһтаабы ветераннар сэбиэттэрэ тыыл, үлэ ветерана, Нам улууһун Ытык киһитэ ПОРТОВА Матрена Николаевна олохтон барбытынан оболоругар, сиэннэригар, хос сиэннэригар, чугас аймактарыгар дириг кутурбаммытын тиздэбит.</p>
<p>Күндүтүк саныыр саҕаспыт, тыыл, үлэ ветерана ПОРТОВА Матрена Николаевна ыалдьан күн сириттэн барбытынан чугас дьонугар, эдьийбитигэр Раисага, Проньяга, Тамсиыяга, Натальяга, сиэннэригар, хос сиэннэригар дириг кутурбаммытын тиздэбит, аһыгытын тэнгэ үлэстэбит. Слепцовтар, Парниковтар, Николаевтар, А. Яковлев, таагыт Егор Афанасьевич</p>	<p>Саха республикатын доруубуйатын харыстабылын үтүөлээх үлэһитэ, тыыл, доруубуйа харыстабылын ветерана, Нам улууһун бочуоттаах гражданина СУЗДАЛОВА Александра Иннокентьевна уһун, ыарахан ыарыттан орто дайдууттан күрэммитинэн бары билэр дьонуноругар, аймактарыгар дириг кутурбаммытын тиздэбит. Быраата, ХИФУ профессора И. Суздальов</p>
<p>Убаастыыр, күндүтүк саныыр саҕаспыт, сэрии кытыылаары оҕдообото, тыыл, үлэ ветерана, Нам улууһун Ытык киһитэ ПОРТОВА Матрена Николаевна уһун, ыарахан ыарыттан күн сириттэн барбытынан балтыларбытыгар Раиса Прокольевнага, Анастасия Прокольевнага, Наталья Прокольевнага, бырааптыгар Прокопий Прокольевичка, сиэннэригар, хос сиэннэригар дириг кутурбаммытын тиздэбит. Колесовтар, Ивановтар, Семеновтар, Зверстовтар, Далбаевтар, Говоровтар</p>	<p>Улууһтаабы кини балыһа коллектива, администрацията, профсоюзнай комитета, ветераннар сэбиэтэ өр кэмгэ үгүө суобастаахтык фельдшеринэн үлэстэбит. Саха республикатын доруубуйатын харыстабылын үтүөлээх үлэһитэ, улус ытык киһитэ, тыыл үлэ ветерана СУЗДАЛОВА Александра Иннокентьевна уһун, ыарахан ыарыттан олхотон барбытынан оболоругар, бары аймактарыгар дириг кутурбаммытын тиздэбит. А. Алексеева, И. Кривошапки</p>
<p>Күндү тапталлаах эдьийбит, ийэбит курдук саныыр кийит, Хатырыктан төртүтээх Нам селутун олохтообо, үлэ, тыыл ветерана, улус ытык киһитэ ПОРТОВА Матрена Николаевна ыалдьан олхотон барбытынан кини оболоругар, сиэннэригар дириг кутурбаммытын тиздэбит. Чугас аймактарыт Намтан Усовтар, Округиннар, Поротовтар</p>	<p>«Нам улууһа» МТ дьаһалтата, улууһтаабы ветераннар сэбиэттэрэ тыыл, доруубуйа харыстабылын ветерана, Саха республикатын доруубуйатын харыстабылын туйгуна, улус ытык киһитэ СУЗДАЛОВА Александра Иннокентьевна күн сириттэн барбытынан оболоругар, сиэннэригар, хос сиэннэригар, чугас аймактарыгар дириг кутурбаммытын тиздэбит.</p>
<p>Нам селутун 7 №-дээх «Тулукчаан» оҕо сайдар киинин салайааччытыгар Макарова Раиса Прокольевнага, дьээ кэргэннэр, детсад үлэһитигэр Колосова Наталья Прокольевнага тапталлаах ийэлэрэ, эбэлэрэ, хос эбэлэрэ, үлэ, тыыл ветерана, Нам улууһун Ытык киһитэ ПОРТОВА Матрена Николаевна күн сириттэн барбытынан дириг кутурбаммытын тиздэбит. Улууһтаабы үөрэх салалтата, «Альтернатива» Нам улууһун үөрэбири үлэһиттэрин профсоюзна</p>	<p>Убаастыыр учууталбыт, кылааспыт салайаачыта, СР үөрэбиригин үтүөлээх үлэһитэ, улус ытык киһитэ ХАРЛАМБЕВ Иван Гаврильевич уһун, ыарахан ыарыттан олхотон барбытынан оболоругар, аймактарыгар дириг кутурбаммытын тиздэбит. 1968 с. 1 Хомуһа орто оскулатын бүтэрбиттэр</p>
<p>Нам 7 №-дээх «Тулукчаан» оҕо саадын сэбиэттэригар Раиса Прокольевнага, үлэһитигэр Наталья Прокольевнага, дьээ кэргэннэригар тапталлаах ийэлэрэ, эбэлэрэ уонна хос эбэ ПОРТОВА Матрена Николаевна уһун, ыарахан ыарыттан барбытыгар дириг кутурбаммытын тиздэбит. 7 №-дээх о/с коллектива</p>	<p>Күндү таптыыр эдьийим ОХЛОПКОВА Людмила Николаевна ыарахан ыарыттан билги кэжэбиттэн тураабытыгар оболоругар, сиэннэригар, чугас дьонугар дириг кутурбаммытын тиздэбит. Балта Евдокия Николаевна, кини оболоро, сиэннэртэ</p>

Быстро. Просто. Удобно.

Саха Микро Займ

Получите займы до 30 000 рублей по сниженным процентам. Требуется только паспорт.

с. Намцы, ул. Чернышевского, 7, магазин «Радуга», 2 этаж
Намцы – 8 914 2 710-108 (МТС)
Якутск – 26-06-07 (Мегафон)

РЕКЛАМА ООО МФО «СахаМикроЗайм», ИНН 1435288643, ОГРН 1141447013828, гос.реестр МФО 651403698006092

Кылаабынай редактор В.Г. Касьянов

ОТДЕЛЛАР:
редакторы солбуйааччы — 41496, хаһыаты тангы — 41332, бухгалтерия — 41141, факс — 41141, 41496.

Тэрийэн таһаарааччылар: СР Правительствота, «Нам улууһун «Эн-сиэли» хаһыат редакцията» автономнай учреждение. Сибээс, информационной технологиялар уонна маассабай коммуникациялар эйгэлэригэр кэтээн көрүүгэ Федеральнай сулууспу СР управлениетыгар 2012 с. олунньу 7 күнүгэр регистрацияламмыт нүмэрэ — **Ш. №ТУ14-0216.**

Сурукка ааккытын-суолгутун, үлэтитин, дьэбит аадырын чопчу ыйын. Редакцияга киирбит суруктар төнөрүллүбөттөр. **Автор этэрэ хаһыат санаатынын мэлдьи биир буолбат.**

«ЭНСИЭЛИ» - Нам улууһун хаһыата.
678380, Саха Республиката, Нам улууһа, Нам сэл., Заложной уул. 4.
E-mail: Namtsy41141@mail.ru

«Эн-сиэли» хаһыат
РИС талылына, тангылына уонна бэчээттир сыһаар бэчээттэннэ.
Аалдыһа: Нам сэл. Заложная уул. N4
Формата А3. Кээмэйэ 2,0 бэчээт. лиис
Конул сыананан атыыланар
Индекс — P0005. Тираһа — 1468
Бэчээккэ илии баттаньытын графига — 12:00 ч. 22.01.2016 с.
Бэчээккэ илии баттанна — 11:20 ч. 22.01.2016 с.